Єдина Країна
Единая Страна

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 34 (801)

25 – 28 серпня 2015 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

З Днем авіації України!

Військові отримали 250 одиниць військової техніки

2 стор.

Прикутий до ліжка боєць обвінчався з дружиною в реанімації

4 стор.

Рік на материку: коло завдань розширилось

8-9 стор.

З ім’ям Героя на борту

2 стор.

Повітряні Сили поповняться модернізованими Ан-26

Днями Збройні Сили України отримали 5 модернізованих транспортних літаків Ан-26. Про це 25 серпня повідомив Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак під час перебування на Державному підприємстві “410 завод цивільної авіації”.

– Відповідно до державного оборонного замовлення, Міністерство оборони України замовило модернізацію і ремонт бойових і транспортних літаків. Замовлення надійшли на всі підприємства України. Що стосується саме цього заводу, ми замовили модернізацію та ремонт шести транспортних літаків Ан-26, із яких 5 уже поставлено Збройним Силам України, – повідомив Міністр.

Перебуваючи на підприємстві, очільник оборонного відомства разом із керівництвом держави ознайомилися із сучасними зразками авіаційної техніки. Зокрема, – новітніми засобами зв’язку та системами захисту літальних апаратів, виготовленими вітчизняними підприємствами, військовими вертольотами типу “Мі”, новими, модернізованими та відновленими літаками сімейства Антонова та вітчизняними безпілотними літальними апаратами.

2 стор.

Гаряча лінія “Крила України” (0432) 59-60-48 65-22-048

З ім'ям Героя на борту

Серед авіаторів існує повір'я, що загиблі льотчики не вмирають – вони продовжують свій нескінченний політ. Справжні сини неба, вони стають янголами-охоронцями тих, хто продовжує виконувати бойові завдання та раз у раз здіймаються в небесну блакить за штурвалами своїх літаків. І ось цей красивий переказ знайшов своє матеріальне втілення.

Після тривалого процесу ремонту та переобладнання в цехах 410-го заводу цивільної авіації друге життя отримав літак аерофотозйомки Ан-30б. Саме з ним пов'язана історія про мандрівки військового літака київськими вулицями восени 2014 року. Дійсно, тоді відбулась операція щодо його транспортування з Борисполя, де він більше десяти років простояв на базі зберігання, до авіапідприємства. Поширювалися чутки й про те, що літак поріжуть на металобрухт, і про те, що він стане експонатом в Музеї авіації. Але, ось найкраща відповідь на всі питання – літак готов здійнятися в небо.

Відповідно до Указу Президента України, після низки громадських слухань, цьому літаку було присвоєно ім'я Героя України підполковника Костянтина Могилка. В червні 2014 року він, відвернувши палаючий літак Ан-30б №80 від густонаселених районів Слов'янська, назавжди вписав своє ім'я в героїчні сторінки української історії, ставши прикладом мужності та відваги. А тепер командиром ескадрильї Костянтин повертається залізним птахом.

За словами керівництва 410-го заводу ЦА, борт пройшов процедуру капітального ремонту, отримав всі необхідні дозволи та сертифікати і готовий до повернення на аеродром постійного базування. Згідно з укладеним між підприємством та Міністерством оборони України договором, другим етапом буде дообладнання його новітніми аеронавігаційними системами та засобами зв'язку – це стане логічним завершенням модернізації. Хоча і зараз він повністю готовий до виконання польотів у повітряному просторі інших країн та відповідає всім вимогам ICAO. Адже основним завданням цього літака стануть спостережні верифікаційні польоти в рамках Договору з відкритого неба, що здійснює ескадрилья "Блакитна стежа".

25 серпня на території підприємства відбулася урочиста церемонія передачі відновленого літака командуванню 15-ї бригади транспортної авіації. Президент України Петро Порошенко передав командиру бригади полковнику Дмитру Філатову сертифікати літака, а батькові загиблого льотчика вручив пам'ятний знак. У символічному відкритті борту разом з Президентом брала участь родина Героя – дружина та діти.

"У відповідь на ініціативу особового складу авіаційної частини було прийнято рішення надати літаку ім'я Костянтина Могилка, так він назавжди залишиться в складі своєї бригади. Костянтин все життя жив з крилами за спиною і зраз продовжує літати, – наголосив Петро Порошенко. – Це ще одне підтвердження того, що герої не вмирають... Я вірю, що військовослужбовці 15-ї бригади транспортної авіації своєю сумлінною службою та відданістю Україні примножать славу загиблого екіпажу".

Президент також висловив слова співчуття родині льотчика та подякував батькам, які виховали сина мужньою людиною, відданим своїй справі патріотом.

"Життя триває, – з глибоким смутком у голосі коментує подію батько льотчика Віктор Петрович, – на зміну збитому літаку відновлюють інші, приходять нові пілоти і командири, так і має бути. А спогади про сина назавжди з нами. Я дякую людям, що не полишають нас в біді, що згадують і вшановують його ім'я. Ми пишаємось вчинком Кості, але, на превеликий жаль, жодні нагороди нам його не замінять. На згадку про нього підростає онучок – Арсеній. Він викапаний батько. І характером теж вдався в Костю. Колись син встановив на комп'ютер іграшку – симулятор з джойстиком, яким можна уявно керувати літаком – так ось, дитина вже її в свої три рочки опанувала і справно саджає літак! Хоче бути схожим на батька. І це – наша втіха".

Найближчим часом літак стане до виконання завдань, що покладаються на ескадрилью "Блакитна стежа". Сподіваємось, що відомий серед вітчизняних та закордонних верифікаторів льотчик, мужній син українського народу стане янголом-охоронцем цього літака та його екіпажу.

Марина Добровольська. "Крила України".
Фото Д.Струтинського та В.Несенюка.

Повітряні Сили поповняться модернізованими Ан-26

Закінчення. Початок на 1 стор.

– У нас уже підписано низку контрактів з виробниками безпілотних літальних апаратів. Частково ми їх уже отримали. Розробки, безперечно, заслуговують уваги. Апарати, які нас зацікавили, випробовуватимуться в зоні АТО, після чого щодо них прийматимуться відповідні рішення, – зазначив генерал-полковник Степан Полторак.

Як зазначив Генеральний директор Концерну Роман Романов, вітчизняний парк літаків Ан-26 складає більш ніж 300 екземплярів. Найближчим часом "Укроборонпром" модернізує понад 50 бортів на потреби української армії.

17 липня 2015 року в Києві вперше публічно продемонстрували модернізований військово-транспортний літак Ан-26МСБ – спільний проект АТ "Мотор Січ" і ДП "Завод 410 ЦА", яке входить до складу ДК "Укроборонпром". Модернізація літака Ан-26 полягає в заміні старих двигунів АІ-24ВТ на ТВ3-117ВМА-СБМ1, які на 30% ефективніші, що дозволяє знизити витрату пального літака при збереженні основних льотних характеристик, і збільшити дальність польоту з 920 км до 1 150 км після модернізації. При цьому необхідна для зльоту і посадки літака довжина ЗПС скорочується на 10 відсотків.

Літаки, що попередньо було передано Міністерству оборони від підприємств ДК "Укроборонпром", пройшли перший етап удосконалення транспортного Ан-26, а саме на літаках посилили фюзеляж та проклали необхідні джгути, встановили контейнери з тепловими пастками для дезорієнтації ракет від ДАХК "Артем".

Військові отримали 250 одиниць військової техніки

Президент Петро Порошенко у місті Чугуїв Харківської області оглянув та вручив командирам підрозділів сертифікати на нову і відновлену військову техніку й озброєння, які невдовзі будуть відправлені в зону проведення антитерористичної операції.

Загалом підрозділам Збройних Сил України було вручено 25 танків БМ Булат, Т-64, Т-72, Т-80; 7 БМ-21 "Град", 5 ЗРК "ОСА"; 5 самохідних мінометів Піон-2с7; 7 одиниць САУ "Гвоздика – 2с1"; 20 модернізованих автомобілів "Хаммер"; 20 одиниць бойових машин піхоти БМП-2 та БМП-1; 15 одиниць гармат МТ 12 та МСТА-Б; 30 тягачів КРАЗ, 25 бортових автомобілів КРАЗ; 10 тягачів МАЗ, інші зразки озброєння та військової техніки тощо.

Президент переглянув практичні стрільби, які проводилися на полігоні 92-ї окремої механізованої бригади ЗС України. Главі держави була продемонстрована вогнева та бойова готовність машин піхоти БМП-2, танків "Булат" та можливості кулеметної установки ДШК автомобілів Hummer. Під час стрільб були відпрацьовані злагоджені дії зведеного підрозділу на танках та БМП різних модифікацій. Одразу після випробувань техніка відбуде у зону АТО, і вже завтра-післязавтра вона надійде у підрозділи.

Як зазначив Президент у виступі перед військовими, підприємствами ВПК протягом 2015 року відновлено та повернуто у війська близько тисячі одиниць техніки, і процес триває. Нарощують свої можливості щодо відновлення і ремонтно-відновлювальні органи військових частин, які за аналогічний період відремонтували більше 14 тис. одиниць.

У рамках надання міжнародної допомоги Україна отримала від західних партнерів близько 500 одиниць транспортних засобів та спеціальної техніки: зокрема, автомобілі підвищеної прохідності Hummer, комплекти радіолокаційних станцій контрбатарейної боротьби, прилади нічного бачення, тепловізори, навігатори, радіостанції.

Разом із Главою держави у церемонії передачі техніки взяли участь Секретар РНБО Олександр Турчинов, Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак, начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил генерал-полковник Віктор Муженко, заступник Глави Адміністрації Президента України Андрій Таранов, голова Державної прикордонної служби генерал-лейтенант Віктор Назаренко, генеральний директор ДП "Укроборонпром" Роман Романов, голова Харківської державної адміністрації Ігор Райнін.

Усіх єднає любов до України

По всій Україні та далеко за її межами 24 серпня пройшли святкові заходи, присвячені 24-й річниці здобуття нашою батьківщиною Незалежності та державного суверенітету. Пройшли по-різному – де святкуванням, де – жалобою, а здебільшого урочисті й трагічні моменти були нерозривно пов'язані одне з одним...

Фото Дмитра Муравського.

Найбільші урочистості, як і завжди, відбулися у столиці України місті-герої Києві. Проте це був не звичний усім від минулих років парад. Марш Незалежності, яким українські воїни пройшли святковим Хрещатиком, відрізнявся від парадів військ у всьому. Без військової техніки, адже їй у грізну добу, що переживає український народ, місце – на передовій, а не на "паркетних" вишколах, у новітніх одностроях та з новим стрілецьким озброєнням в руках, а головне – в парадних розрахунках карбували крок кардинально нові люди, значна частина яких вже пройшли горнило війни. Військові ЗС України та Національної гвардії, прикордонники та представники інших силових структур – у строю в День Незалежності були ті, хто ось уже другий рік поспіль захищає цю незалежність із зброєю в руках, виборює її у борні.

– 24 серпня з офіційної дати перетворюється в найбільше, головне свято країни,– сказав під час Маршу Незалежності, вітаючи українців зі святом, Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Петро Порошенко. – Двадцять п'ятий рік Незалежності мусимо пройти, як по крихкому льоду. Маємо розуміти: найменший необережний крок може стати фатальним. Війна за Незалежність все ще триває. І перемогти в ній можна лише поєднуючи оборонні зусилля, дипломатичний хист, політичну відповідальність. І – залізну витримку.

Звертаючись до захисників Вітчизни, Глава держави підкреслив, що саме святкування 24-ї річниці Незалежності України стало можливим лише завдяки їм. Президент зауважив, що протягом шести хвиль мобілізації на військову службу прийшло 210 тисяч чоловік, 35 тисяч із яких, тобто кожен шостий, – добровольці. 7320 військовослужбовців зазнали поранень. Дев'ять тисяч солдатів та офіцерів, бійців добровольчих підрозділів і волонтерів отримали високі державні нагороди. Двадцяти двом військовослужбовцям присвоєно високе звання Героя України.

Зупинився Верховний Головнокомандувач і на питанні озброєння та військової техніки.

– Сьогодні марш проходить без техніки і зброї. Але ще позавчора в Чугуєві найбільшу за всю історію України партію танків, бронетранспортерів, БМП, автомобілів, гаубиць, зенітно-ракетних комплексів, артилерії ми відправили на передову, – зауважив Глава держави. – До кінця ж цього року поставимо до Збройних Сил України ще понад 300 одиниць бронетехніки, чотири сотні автомобілів, 30 тисяч ракет та боєприпасів.

Також під час свого виступу Президент України Петро Порошенко згадав, як у боях відновлювали свою боєздатність і гартувалися українське військо, частини і з'єднання інших силових структур, яку неоціненну підтримку їм надали й продовжують надавати волонтери, яку підтримку має Україна у світі. Не оминув Глава держави й питання загроз, які продовжують залишатися перед Україною.

– Російське збройне угруповання поблизу нашого кордону на сході сьогодні вже складає більше 50 тисяч осіб. На окупованих територіях також знаходиться більше 40 тисяч, в тому числі 9 тисяч кадрових військовослужбовців Збройних сил Російської Федерації, які стоять на керівних посадах, тим самим формуючи підрозділи російської армії на наших територіях, – констатував Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України. – "Москва-воєнторг" поставив бойовикам до 500 танків, до 400 артилерійських систем, до 950 бойових броньованих машин. Лише за цей тиждень три великі колони перетнули наш кордон в напрямку Луганська. Донецька, Дебальцевого. Чи є ця загроза невідворотною? Вже ні. Ворог знає, що ми готові дати відсіч, і ціна ескалації виявиться для Росії надто високою. Тому вона має й альтернативну стратегію – розхитати ситуацію всередині нашої країни, а Україну – розсварити з її ключовими партнерами, залишивши сам на сам з агресором.

Глава держави закликав український народ до консолідації зусиль заради відновлення миру й сприяння процвітанню нашої Батьківщини. Тим більше, що українці довели: їм це по плечу.

– Сьогодні ми сильніші, ніж учора. Нас не можна поневолити чи зламати. Ми народжені вільними на своїй землі. І боронити її ми готові до кінця, чого б нам це не вартувало. Вірю, що найважче відступає в минуле. Дякую всім вам за витримку, за розуміння ситуації, за терпіння. З Днем Незалежності! Слава Збройним Силам України! Слава Українському народу! Україні – слава! – сказав наостанок Петро Порошенко.

Під час Маршу Глава держави вручив бойові прапори з відзнакою Президента – стрічкою до бойового знамена "За мужність і відвагу" командирам 14 військових частин, які беруть участь та відзначилися в бойових діях на сході України. Знамена також вручили Секретар РНБО Олександр Турчинов, Міністр оборони України генерал-полковник Степан Полторак, начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал-полковник Віктор Муженко, виконуючий обов'язки командувача Національної гвардії України генерал-лейтенант Микола Балан, голова Державної прикордонної служби України Віктор Назаренко.

Серед 14 найкращих були і 6 з'єднань та частин Повітряних Сил. Бойові стяги з відзнакою Президента України прийняли командири 7-ї бригади тактичної авіації, 40-ї бригади тактичної авіації, 299-ї бригади тактичної авіації, 25-ї бригади транспортної авіації, 208-ї зенітної ракетної бригади та Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Тисячі військовослужбовців цих потужних військових колективів пройшли АТО, чимало з них ми втратили в небі та на землі, багато з них нагороджені високими урядовими нагородами.

Також у День Незалежності урочистості відбулися і в інших регіонах України. Десь – урочистою ходою, десь – відкриттям меморіальних дошок на вулицях та школах, де жили й навчалися загиблі герої АТО, а десь – відкриттям пам'ятників. Наприклад, на території 26-ї артилерійської бригади на Житомирщині відкрили пам'ятник бійцям, загиблим при виконанні службових обов'язків на півдні України, а також у Донецькій і Луганській областях. А на Дніпропетровщині було урочисто відкрито пам'ятний знак на честь земляків – учасників АТО.

По всій Україні День Незалежності святкували по-різному – плетінням маскувальних сіток та флешмобами, парадами вишиванок та масовим виконанням Державного Гімну України тощо. Єднало усіх одне – безмежна любов до України!

Олексій Тригуб. "Крила України".

Демобілізований снайпер створює власну охоронну фірму

“На роботу братиму тільки “своїх” – бойових товаришів”

Повернувшись з фронту, де провоював більше року, Ярослав Солігор не зміг знайти роботу у рідній Вінниці. Та і немало його бойових побратимів стикнулись із такою ж проблемою. Тому чоловік вирішив відкрити власну справу – службу охорони. Працюватимуть в компанії лише демобілізовані бійці АТО. Для майбутніх охоронців уже розробили й форму з шевронами. На логотипі буде позначка “охоронець – боєць АТО”.

У нас буде команда однодумців

– Чимало роботодавців неохоче беруть на роботу чоловіків, які пройшли службу в зоні АТО. Вони вважають, що такі люди “специфічні”. Тому я і вирішив сам стати роботодавцем, створивши охоронну фірму. На роботу братиму тільки “своїх” – бойових товаришів. У нас буде команда однодумців, це бойові товариші, і нам буде набагато простіше переносити усі ті спогади із передової. Як на мене, то бойові товариші кращі, будь-яких психологів, адже саме ми знаємо, чим можна підбадьорити один одного. Цьогоріч планую працевлаштувати близько сотні бійців, далі – будемо розширювати штат. Перші замовлення на охорону підприємств у нас вже є, хоч фірма офіційно ще не відкрилась – ще тривають ремонтні роботи в офісі.

Хіба ми не козацького роду?

22-річний Ярослав служив у складі вінницького 9-го батальйону територіальної оборони. Хлопець одним із перших записався добровольцем в зону АТО.

– Рішення йти в АТО прийняли із побратимами швидко. Сиділи з друзями щось говорили, подумали, що хіба ми не козацького роду, треба йти захищати Україну, – розповідає Ярослав. – Пройшли медкомісію і потрапили в АТО. За час перебування там я звик бути у постійній напрузі, спати упів-ока. А повернувшись, ніби потрапив у іншу реальність. Тут тихо, спокійно, жодного натяку на війну. Але війна залишилася у мене всередині — постійно крутишся, прислуховуєшся. Пережите на фронті ще довго нагадуватиме про себе.

Я ваш “двохсотий”

Коли боєць був уже вдома, з ним сталась комічна ситуація. Матері Ярослава повідомили, що її син загинув. Мати здивувалась, адже вже тиждень син знаходився у Вінниці, живий і здоровий.

– Виявилося, що в лікарню прийшли списки загиблих бійців. І сімейні лікарі мали повідомити родичам про їхню смерть. Я значився у тих списках. Щоправда, вони написали В’ячеслав, а я – Ярослав, але адреса і прізвище співпадали. Прийшов я в цю лікарню і кажу: “Добрий день, я ваш “двохсотий”. Вони, звісно, вибачалися переді мною. До “двохсотих” мене приписали випадково. Добре, що на цей час я вже був вдома, а то уявляю собі реакцію матері.

Анастасія Олехнович. “Крила України”.

Прикутий до ліжка боєць обвінчався з дружиною в реанімації

Вишитий рушник, 15 прекрасних троянд, поцілунки і щирі сльози радості... Білі кафельні стіни реанімаційного відділення, мабуть, ще ніколи не бачили таїнства вінчання. Попри біль, сльози, розмови про страшний діагноз, Олексій і Надія знайшли місце і для сімейних цінностей. Міцно тримаючи один одного за руки, подружжя вже 15 років іде разом по життю, тож і з нинішніми проблемами вони точно справляться.

За 15 років шлюбу пройшли чимало випробувань, тож і з нинішніми впораємось

– Чесно кажучи, до поранення Олексія ми навіть не планували вінчатись, – ділиться Надія. – Ідея була досить спонтанною. Ми давно не сумніваємось у почуттях і надійності один одного. За 15 років шлюбу пройшли чимало випробувань, тож і з нинішніми – справимось. Чоловік дивом залишився в живих, тому ми вирішили довіритись Богові. Колись ми дали клятви вірності у РАГСі, кілька днів тому одружились ще і перед Господом.

10 серпня цього року боєць 72-ї бригади фактично отримав нове життя. Адже ще кілька міліметрів – і героїчного воїна не було б в живих. Назвати діагноз Олексія складним, це нічого не сказати: “Проникаюче вогнестрільне поранення грудного відділу хребта з пошкодженням спинного мозку. Перелом дуги хребта. Параліч обох нижніх кінцівок. Вогнестрільне поранення правої лопатки”. Та, незважаючи на випробування, чоловік залишається веселим і життєрадісним. Він вірить, що усі труднощі вдасться подолати. Тим більше, у нього є надійний тил – дружина і син, заради яких він живе.

– Того дня на опорний пункт 72-ї бригади в районі Старогнатівки, де ніс службу Олексій Грищенко, пішли в наступ бойовики ДНР. Чисельність противника була на рівні батальйону тактичної групи, підтримку їм надавали танки, БМП, інша техніка… Зав’язався бій, в якому четверо наших хлопців віддали своє життя, семеро – своє здоров’я. Серед них – і мій Олексій. Він завжди був відважним і мужнім, тому давав відсіч ворогу аж поки не отримав поранення. Куля з ворожого автомата Калашникова поцілила у ліву лопатку, буквально прошила всю грудну клітину, зачепила хребет і спинний мозок та зупинилася аж у правому плечі.

Дружина бійця не сумнівається в тому, що зможе поставити чоловіка на ноги

Попереду непростий шлях – численні операції, довгі місяці в білих палатах, важка реабілітація і чимало випробувань на міцність.

Лікарі дають досить невтішні прогнози, та дружина бійця ні на мить не сумнівається в тому, що зможе поставити чоловіка на ноги.

– Разом ми все здолаємо і поставимо його на ноги. Мій чоловік дуже сильний духом, він не здасться без бою. Я свято вірю в те, що він буде ходити. Між нами з Олексієм існує такий тісний зв’язок, що навіть на великій відстані ми відчуваємо один одного. Зранку, коли чоловік отримав поранення, я не могла до нього додзвонитись, та відчувала, що він потребує моєї допомоги. Коли я дізналась про поранення Олексія, у мене було єдине питання: “Де він?” Як тільки вдалось вияснити, що Олексія гвинтокрилом доправили до Дніпропетровської обласної клінічної лікарні імені Мечнікова, першим же рейсом я виїхала до нього. Радості й здивуванню Олексія не було меж: “Надю, а як же ж ти мене знайшла? Я ж не хотів тебе турбувати і тільки сьогодні хотів подзвонити та сказати, де я”. Але, якщо чесно, чоловік уже звик, що я його скрізь знаходжу, де б він не був. Тому він лише в черговий раз впевнився, що від мене йому не сховатись.

Попри складний стан, Олексій зовсім не шкодує, що пішов воювати

До війни у чоловіка була цілком мирна професія. Та за першої ж необхідності він залишив буденні справи і пішов до військкомату. Надія відмовляти коханого не стала, адже виходила заміж за справжнього чоловіка.

– Олексій працював мулярем. Його цінували, поважали на роботі. Та як тільки почалась війна, він зовсім не роздумував, одразу ж вирішив захищати країну. Та і тепер, попри складний стан, він зовсім не шкодує, що пішов воювати. На даний момент чоловіка перевезли із Дніпропетровська до Києва. Я вірю, що це просто черговий етап у нашому житті, який потрібно пережити.

Коштів на операцію та лікування Олексія потрібно чимало. Важко усвідомлювати, що “твої ноги” і твоє “колишнє життя” залежать лише від бажання небайдужих людей тобі допомогти, але це так. Тож не залишаймось осторонь!

Карта Приватбанка: 5168755601404045, на ім’я Грищенко Надія Анатоліївна.

Анастасія Олехнович. “Крила України”.

Де не можуть допомогти хірурги чи психіатри, знаходять підхід чотирилапі терапевти

Нещодавно на Київщині відбулася презентація унікального для України канадського проекту з реабілітації бійців АТО – "Друг Героя" (Hero's Companion). Це благодійний довгостроковий проект, створений для реабілітації бійців та ветеранів з психологічними або фізичними травмами, які були спричинені війною, за допомогою службових собак. Він об'єднав зусилля канадських тренерів-фахівців з багаторічним досвідом, Спілки самаритян-кінологів України, психологів та лікарів.

Керівник проекту "Друг Героя" – канадський координатор "Ангелів-хоронителів України" (Guardian Angels Ukraine) Калина Кардаш детальніше знайомить з проектом.

– Це нова канадська ініціатива, яка розпочалася у серпні цього року з приїздом до України чотирьох тренерів з Courageous Companions. Ця місія розпочала готувати тренерів в Україні, а також започаткувала процес формування пар, які складаються зі службового собаки та солдата або ветерана. На сьогодні проект знайшов уже двох учасників – бійців Дмитра та Володимира. Обоє поїдуть до Канади, щоб продовжити тренування з собаками. Це щось нове в Україні, тому потрібен час, аби ознайомити суспільство з роллю службових собак та розповісти про їхнє право на доступ до громадських місць, – розповідає Калина Кардаш.

Як говорить помічник Міністра оборони України за напрямком медичного забезпечення та реабілітації Всеволод Стеблюк, війна, яка триває в Україні, вже має понад 20 тисяч поранених солдат, які потребують медичної, фізичної та психологічної реабілітації.

– Важко порахувати, скільки учасників АТО та їх родин потребують психологічної реабілітації. Бувають ситуації, коли не вистачає людських знань та умінь. Тоді на допомогу приходять чотирилапі друзі, які за світовим досвідом реабілітації ветеранів з ПТСР допомагають людям повернутися до нормального життя. Там, де не можуть допомогти хірурги та психіатри, – чотирилапі терапевти знаходять підхід до поранених душ солдат і допомагають повернутися до нормальної суспільної активності, – зазначає Всеволод Стеблюк.

Яким породам собак надають перевагу?

Чотирилапі терапевти поділяються на категорії – службові собаки породи Лабрадор та безпородні з притулків. Першіноситимуть спеціальні ідентифікаційні жилети із попередженням про заборону доторкатися та постійно супроводжуватимуть бійців і допомагатимуть їм як емоційно, так і фізично. Навіть зможуть розбудити людину, коли їй сняться кошмари, вивести зі ступору або сильного стресу.

Засновник проекту Courageous Companions у Канаді Джордж Леонард пояснює: "Нашими службовими собаками будуть саме Лабрадори. Це канадська порода зі спокійним характером. Такі собаки можуть виконувати декілька функцій при посттравматичному синдромі, фізичних розладах та навіть епілепсії. Лабрадори – найкращий вибір, аби розпочати програму в Україні".

Безпритульні ж собаки відразу стають "терапевтами" та працюватимуть із бійцями АТО. Ці тварининоситимуть спеціальні жовті хустки, аби до них ставилися більш лояльно у громадських місцях. Вони орієнтовані на створення комфорту людини та емоційне спілкування. Саме таку собаку боєць зможе забрати собі назавжди.

Чи готові українці ділити громадські місця з навченими собаками?

Як запевняє керівник Спілки самаритян-кінологів України Анатолій Трубчанінов, у Канаді учасники проекту можуть заходити із собакою до будь-якого громадського місця.

– Ми вже побували в декількох таких місцях з нашими собаками – в розважальному центрі та будівельному супермаркеті. Потрібно зауважити, що нас моментально зупиняла охорона, визивала свого начальника та телефонувала керівнику закладу. Але після цього нас пускали кругом. Єдине – просили не заходити в продовольчий відділ. Може, не готове наше законодавство, але українська спільнота готова до нормального сприйняття собак у громадських місцях, – говорить Анатолій Трубчанінов.

"Хаскі" та Корса

Боєць з позивним "Хаскі" вже рік служить в батальйоні "Чернігів". За компанію з ним – бельгійська вівчарка Малінуа по кличці Корса. Чотирилапій улюблениці немає й трьох років, але вона вправно шукає вибухівку та ловить сепаратистів. Саме вона допомогла силовикам спіймати "медового терориста", який приніс військовим банки з медом та тротилом. Крім вибухових речовин, як запевняє хлопець, Корса навіть допомагає розкривати ворогів:

– Вона якось відчуває, що насправді думає людина, тому й виявляє проросійсько налаштованих громадян. Це відразу ж видно за її поведінкою. Та й емоційно – теж велика поміч. У підрозділі її всі люблять. А оскільки морально не кожен був готовий до такої війни, то трапляються випадки, коли саме її допомога на передовій – найнеобхідніша, – говорить "Хаскі".

Хто може брати участь у проекті?

Ветерани, солдати ЗС України та добровольчих батальйонів. Повний курс навчання із сертифікацією наприкінці триває близько року. Учасник не просто отримує службову собаку, а й навчається та тренується працювати в команді з твариною.

Кінологи. Повний курс навчання тренерів службових собак для бійців із сертифікацією наприкінці триває від 3 до 5 років.

Наразі у Міністерстві оборони надали відкритий доступ до відвідування з собаками Головного військового клінічного госпіталю. Там проводяться відповідні сеанси та зустрічі з бійцями. Крім того, програма буде продовжуватися в Ірпені та у Пущі-Водиці.

Ярослава Марченко. "Крила України". Фото автора.

Ветеран Другої світової війни, капітан у відставці Курінний Василь Денисович

(1 травня 1925 року – 26 серпня 2015 року)

26 червня 2015 року на 91-му році життя помер ветеран Другої світової війни та праці капітан у відставці Курінний Василь Денисович.

Василь Денисович народився 1 травня 1925 року у с. Безбородьки Драбівського району Черкаської області.

Свою трудову кар'єру розпочав у 1933 році на цегляному заводі. Закінчив неповну середню школу і курси кравецької та чоботарської справи. Працював на колгоспній фермі.

Взимку 1941-1942 років 17-річний Василь Курінний потрапив на станцію Лозова на риття окопів. Попрацювавши, юнак приписав собі рік, пішов до військкомату і був призваний до лав Червоної армії. Пройшов запасний полк і три роки війни. Спочатку служив кулеметником, згодом – до самої Перемоги – у полковій розвідці. 26 березня 1945 року розвідник Курінний В.Д. із чотирма пораненнями потрапив до шпиталю в Бреслау, де і зустрів Перемогу. За мужність і героїзм, проявлені на фронтах Другої світової війни, був нагороджений двома орденами Слави та медаллю "За бойові заслуги".

Перебуваючи в госпіталі, він став чоботарем та кравцем. Невдовзі Василь Денисович очолив майстерні у госпіталі та переїхав з Вроцлава до Львова. Служив у 111-й гвардійській моторизований дивізії, а після її розформування перевівся для подальшого проходження військової служби до міста Вінниці.

У Вінницькому гарнізоні прапорщик Василь Курінний був начальником майстерні та начальником складу. Звільнившись з військової служби у запас в 1977 році з вислугою у 35 років, він ще до 1991 року виконував обов'язки начальника речового складу. З 1991 по 2012 рік займався своєю улюбленою чоботарською справою на посаді шевця речової майстерні військової частини А0549.

Василь Денисович брав активну участь у суспільно-політичному житті м. Вінниці, багато зусиль та енергії віддав справі військово-патріотичного виховання молоді.

Висококласний фахівець, щирий товариш, душевна, високопорядна людина – Василь Денисович користувався повагою у всіх, хто його знав по службі та на життєвому шляху.

Військова рада та особовий склад Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, особовий склад військової частини А0549 глибоко сумують у зв'язку зі смертю капітана у відставці Курінного Василя Денисовича – людини великої військової та життєвої мужності і висловлюють щирі співчуття його сім'ї та рідним.

Світла пам'ять про Василя Денисовича Курінного назавжди збережеться в наших серцях.

Військова рада Командування Повітряних Сил Збройних Сил України.

Відстояти мир не тільки силою, а й добром

Усвідомлення цього завдання в теперішній час суворих випробувань для України є дуже важливою складовою перемоги над жорстоким і цинічним ворогом. Тому цілком природно, що цей принцип є провідним в організації повсякденної діяльності групи СІМІС сектора "М", яку очолює полковник Олексій Тарасенко. Виконуючи великий обсяг роботи військово-логістичного характеру, підрозділ, разом з тим, спрямовує свої зусилля і на здійснення гуманітарних функцій з надання реальної та адресної допомоги у відбудові мирного життя населених пунктів, постраждалих внаслідок агресії проросійських бандформувань.

Так, цими днями представники групи в черговий раз був організований плановий виїзд до населених пунктів сектора, які знаходяться поблизу лінії розмеження з підконтрольною бойовиками територією. Головною метою заходу було доставка до військових частин та підрозділів волонтерської допомоги речовим майном та спорядженням, поштових посилок, моніторинг гуманітарної ситуації у визначених населених пунктах та доправлення місцянам продуктів харчування і одягу.

Зокрема, у селищі Орловському мешканцям було доставлено близько 100 кг макаронних виробів, рису, харчових концентратів та предметів особистої гігієни. Найбільш постраждалі внаслідок артилерійських обстрілів з боку сепаратистів сім'ї були забезпечені дитячим одягом та медикаментами. Представники робочої групи вивчили потреби мешканців у відновленні об'єктів інфраструктури населеного пункту й дорожнього покриття та щодо оформлення документів на отримання матеріальної допомоги.

У селищі Бердянське, окрім визначених планом завдань, представники СІМІК привітали місцеву мешканку з Днем народження. У цей день вона отримала найщиріші поздоровлення разом з комплектом осінньо-зимового одягу та солодким кошиком, до якого увійшли цукерки, печиво і казковий іменинний торт.

Та найбільш емоційного забарвлення набув візит особового складу підрозділу до Маріупольського міського дитячого будинку "Центр опіки". До цієї установи для потреб дітлахів було доставлено близько 1,5 тонни гуманітарного вантажу. До його переліку увійшли макаронні та кондитерські вироби, овочі, питна вода та такі необхідні школярам канцелярські товари. Директор закладу Людмила Лазаренко висловила величезну подяку військовикам за ту увагу і тепло сердець, які захисники Вітчизни подарували малюкам упродовж спілкування з ними.

– За більш як п'ятнадцятирічну історію нашого Центру ми отримали немало допомоги від органів державної влади, спонсорів та небайдужих громадян, – зазначила Людмила Василівна. – Але допомога українських військових тим цінніша для нас, що іде від самих глибин душі, тих сердець, які не заіржавіли та не закам'яніли на цій неоголошеній війні. Це дуже відчули наші вихованці, які вже у свої роки уміють відрізнити щирість від фальші, добро від зла, людяність від байдужості. Саме тому ви знайшли сьогодні ваших і прихильників, і справжніх друзів.

Навряд чи кого сьогодні здивуєш таким проявом людських емоцій, як сміх або сльози. Але у ті миті ніхто з присутніх дорослих чоловіків з багаторічним досвідом життя та військової служби не соромився вологи на своїх очах, коли дитячі рученята лагідно торкались їхніх обвітрених облич, військових одностроїв, міцно притискали до себе наче з проханням побути з ними якнайдовше та спішили поділитись з новими знайомими своїми найцікавішими новинами. Це відвідування стало справжнім уроком людяності та добра, і тому дякуючи маленьким господарям за гостинний прийом, на прощання керівник підрозділу СІМІС сектора "М" висловив побажання і в подальшому зміцнювати дружні стосунки, стверджуючи ідеали гуманізму і гармонії.

– І це, у свою чергу, накладає на нас як захисників Батьківщини, – додав полковник О.Тарасенко, – ще більшу відповідальність за збереження миру в усіх куточках України.

Володимир Мирний. м.Маріуполь. Фото автора.

"Пісня та хороший настрій на передовій – теж не остання справа..."

Цими словами розпочалось моє спілкування з виконавцями гурту "Немо" пі час їхніх нещодавніх відвідин військових частин сектора "М". Мистецький десант, до складу якого також увійшли співак Михайло Санін, кіноактор Анатолій Пашинін, відомий не тільки як талановитий митець, а і як справжній патріот України, а також молоді, але визнані спортсмени східних єдиноборств під керівництвом віце-президента Федерації годзю-рю України Олександра Гончаренка, став бажаним гостем військовослужбовців частин та підрозділів, які виконують бойові завдання щодо захисту незалежності та суверенітету держави.

– Пересічному громадянинові іноді важко уявити собі справжню відповідальність та важкість випробувань, які лягли на ваші плечі заради країни, її народу, своїх близьких, – зазначив автор і виконавець пісень Михайло Санін. – Аби усвідомити те, що кожна мить вашого життя – це не просто ризик і самопожертва, а справжній подвиг, треба особисто відчути атмосферу, яка оточує кожного з вас. А для цього не слід боятись хоч ненадовго змінити затишні стіни рідних домівок на суворі реалії військового буття. Лише тоді розумієш справжню ціну і натхнення, і життю.

На підтвердження цього пісні, які дарували артисти військовикам, та виступи актора Анатолія Пашиніна стали справжнім гімном героям усіх поколінь, джерелом надії та упевненості у непохитній силі духу захисників Батьківщини, тією міцною пуповиною, що поєднала серця присутніх у їхньому прагненні перемогти підступного ворога та повернутись живими до рідних домівок. Подякою виконавцям стали щирі посмішки та бурхливі оплески військовослужбовців, їхня гостинність та побажання і надалі розвивати свій творчий потенціал на благо незалежної України, миру та процвітання.

Справжньою окрасою мистецького заходу, присвяченого героям-захисникам, стали показові виступи майстрів східних єдиноборств членів збірної команди України Артема Коновалова, Михайла Герасимчука, Данила Слюсаря та Богдана Гончаренка. За словами їхнього тренера та наставника Олександра Гончаренка, це перший досвід відвідин спортсменами військових частин на передовій.

– Але жодного остраху в юнаків це не викликало, – розповів Олександр Євгенович. – Одним з важливих завдань нашого турне ми вбачаємо не тільки продемонструвати здібності молодих спортсменів, а по можливості навчити наших вояків елементів рукопашного бою. Адже східні єдиноборства – це лише у малому розумінні спорт. Це – система в екстремальних умовах бою. І наша мета – дати військовослужбовцям упевненість, що перемагає не сила, а розум і навички. Прикладом цього є наші спортсмени, які у свої п'ятнадцять років вже неодноразово титуловані не тільки на національних, а й на міжнародних змаганнях. Самому старшому із членів групи Богдану Гончаренку в свої двадцять років вдалось підкорити такі вершини і здобути звання шестикратного чемпіона Європи, абсолютного чемпіона світу 2014 року та інші.

До речі, Богдан Гончаренко, навчаючись на 4 курсі Київського національного університету технологій та дизайну, ще є і лауреатом міжнародних конкурсів з дизайну взуття.

– Приклад подібного поєднання уподобань, талантів та високої цілеспрямованості може стати для кожного захисника держави мотивацією для досягнення поставленої мети, – додав віце-президент Федерації годзю-рю України. – І нам дуже хочеться вірити, що наше знайомство переросте у надійні міцні стосунки, а наші спортсмени стануть для воїнів не тільки друзями, а й вчителями. До цього докладають багато зусиль голова Печерської у місті Києві РДА С.Мартинчук, директор Київського коледжу легкої промисловості Г.Щуцька, президент Федерації годзю-рю України, заслужений тренер України В.Кусій та інші наші друзі, які допомагають втілити наші плани допомоги військовикам у їхній звитяжній праці. Бо кожен з нас вірить у перемогу, у своїх захисників, у своє майбутнє.

– І путінська орда таки ще подавиться тим злом, яке рясно сіє сьогодні в Україні і в світі, – зазначив на завершення програми Анатолій Пашинін, – тому що той народ, хто відчув подих свободи, вже ніхто і ніколи не поставить на коліна..."

Володимир Мирний. м.Маріуполь. Фото автора.

Олексій Семиженко: “Під цим прапором ми захищали незалежність України”

У Тернополі Державний стяг України підняв офіцер-артилерист, який самотужки знищив 5 одиниць броньованої техніки ворога.

Тернопілля відзначило День Прапора України. Урочисті заходи з нагоди свята відбулися на Театральному майдані Тернополя. Право підняти національний прапор України в обласному центрі під час урочистостей було надано капітану Олексію Семиженку – офіцеру 44-ї окремої артилерійської бригади. Зимою цього року в районі Вуглегірська, коли йшли запеклі бої, Олексій самотужки знищив 4 ворожі танки та 1 БМП. Окрім офіцера-артилериста, синьо-жовтий прапор піднімала мати загиблого бійця 80-ї аеромобільної бригади Олександра Філя – Галина Філь.

– Під цим прапором ми захищали незалежність України. Хочу запевнити, що наші бійці й надалі, з вашою підтримкою і допомогою, боротимуться за мир і спокій в нашій державі, – зазначив капітан Олексій Семиженко під час свого виступу перед тернополянами.

Василь Лабай. Фото автора.

Військові капелани стали до строю

У військових частинах сектора “А” поповнення. Військові капелани – священнослужителі Української православної церкви Київського патріархату, встали до строю частин та підрозділів сектора для духовної опіки військовослужбовців. У їхньому багажі – ікони, вервечки, молитовники, а ще – Віра та слово Боже.

Благочинний ієрей УПЦ Київського патріархату Луганської єпархії отець Володимир зазначає, що завдань у військових капеланів чимало, та найголовніше – саме перебування священика поряд із військовослужбовцями, які щодня виконують бойові завдання, ризикуючи своїм життям. Саме своєю присутністю капелан дає надію та душевний спокій.

– Повинен і духовно збагачувати воїнів, і надихати їх Божим словом, – говорить отець Володимир. – За необхідності, знаючи потреби кожного воїна, капелан зобов’язаний зцілювати душі військових, у яких війна залишила свій відбиток. Чи повинен брати в руки зброю? Однозначно ні. Втім, на війні бувають різні ситуації, тому рішення про її застосування кожен капелан прийме особисто.

Начальник групи виховної та соціально-психологічної роботи сектору “А” підполковник Петро Заболотній зауважив, що поява капелана у військовому колективі – це допомога командиру в роботі з особовим складом та задоволення духовних потреб військовослужбовця. На війні усі вірять в Бога, тому діяльність військового капелана багатогранна. Основне – допомогти та надати підтримку воїну, коли словом, коли молитвою, благословенням чи сповіддю, а коли і власним прикладом.

У переддень виїзду безпосередньо до військових частин, в райони виконання бойових завдань, відбулася зустріч військового капелана АТО із капеланами, які опікуватимуться військовими колективами у секторі “А”. Він звернув увагу священнослужителів на особливості роботи на передовій, наголошуючи, що військовий капелан має бути там, де найважче.

Тиждень по тому мені пощастило зустрітися з військовими капеланами – секретарем Львівської єпархії отцем Володимиром Бачинським та Митрофорним протоієреєм Перемишлянського деканату Львівсько-Сокальської єпархії Олегом Ковалем – та дізнатись про перші дні їхньої служби.

Секретар Львівської єпархії отець Володимир Бачинський:

– Перші кроки священика – військового капелана у військовій частині не були простими. Звичайно, радився і зараз раджуся з командуванням підрозділів, і вже виходячи з потреб, на свій розсуд визначаю, що робити і як.

Фактично кожного дня виїжджаю на передову, де хлопці виконують бойові завдання, спілкуюся з ними. Теми різні, хлопці відкривають душу. Дуже багато з них пригнічені війною, проблемами в сім’ї. Я зі свого боку стараюся говорити з ними про сімейне життя, про те, чим займалися вдома, намагаюся хоча б на деякий час відволікти їх від війни, буденного армійського життя. І під час таких розмов хлопці оживають, починають думати про майбутнє.

Якось прийшов хлопець, сів біля мене на лавці, я запитую, що і як, а він мовчить. Кажу: “Давай помовчимо разом” і взяв його за руку. Ми сиділи мовчки буквально декілька хвилин. Він встав, подякував, а очі повні сліз…

На іншому блокпості підходить солдат і каже: “Отче, дайте хрестик”. Я по кишенях, нема. Вже зараз набрав, а в той момент не було, але сам факт, що хлопець підійшов і говорить про те, що він хоче мати знак видимої охорони, щоб Господь його оберігав.

За цей короткий час я вже охрестив трьох чоловіків, які свідомо вирішили зробити це в такому зрілому віці. Богослужіння проводжу зранку і ввечері. Спершу хлопці не йшли, і перші три дні богослужіння здійснював сам. Голосно молився, співав, дехто зупинявся заглядав, але ніхто не заходив. Та на третій день все змінилося. Вчора, до речі, на богослужінні вже були двадцять сім військовослужбовців.

Проводжу профілактичні бесіди стосовно вживтя спиртних напоїв, наголошуючи на тому, що коли людина випила, вона вже не боєць. Кажу: “Якщо себе не шануєш, не думаєш про себе, подумай про свого побратима, який розраховуватиме на тебе в бою, і те місце, де ти мав би бути, залишиться оголеним”. Мені здається, що вони це розуміють. Подекуди прості слова роблять набагато більше ніж накладені стягнення.

“Для мене ви змінили ставлення до священників”, – говорить один з військових. А я відповідаю, що все залежить від людини, незалежно, у військовій формі ти чи у підряснику. Головне, яка в тебе душа. Чи вона готова до співстраждання, самопожертви, є там місце любові чи немає? Оце треба плекати, і тоді форма буде тільки додаток до тіла людського.

Я, як священик, завжди стараюся гасити в собі емоції, але спілкуючись з солдатами, дивлячись на них, ставлю собі запитання: “Скільки ці діти могли б гарного зробити для країни?!” Впевнений, що скоро це страхіття закінчиться, і ці хлопці побудують гарну державу. Я в це вірю.

Митрофорний протоієрей Олег Коваль благочинний Перемишлянського деканату Львівсько-Сокальської єпархії:

– Для мене особисто важливо було в перші дні зійтися з хлопцями. Я з Львівщини, і в нас ментальність трошки інша, ніж у людей з Харкова, Сум, Полтави. Думав, що важко буде, і, відверто, не сподівався, що ми так легко знайдемо спільну мову. Більшість з них не є церковними людьми. Хлопці приходять з різними запитаннями, які стосуються сімейного життя, гріха, добра і зла. Запитують деколи про такі речі, які в нас, на Галичині, вже знають діти, а для них ці питання ще не вивчені. Дуже приємно вести такі бесіди з військовослужбовцями, коли відчуваєш, що для них це важливо. Знаєте, очі людини, як її душа…

Звичайно, що результат нашої роботи є. Можливо, цей результат ще дуже маленький, але впевнений, що вже наступні священики, які по ротації прийдуть після нас, будуть пожинати плоди цієї роботи. В Біблії сказано: “Один сіє, інший – жне”. Так от ми зараз сіємо. Головне, що спілкуючись із військовослужбовцями, ми відчуваємо, що ми тут потрібні, а це надихає і нас, військових капеланів.

Сергій Фурдик. Фото автора.

Рік на материку:

Минулого року до Чернігова з окупованого російськими військами Криму передислокувалася головна науково-дослідна установа Збройних Сил України з проведення випробувань – Державний науково-випробувальний центр Збройних Сил України. Представники місцевої влади не приховують: щоб ця військова частина базувалася саме у Чернігові, довелося просити у тодi виконуючого обов'язки Президента України Олександра Турчинова. І справа не тільки у престижі: науково-випробувальний центр може дати значний поштовх для розвитку економіки регіону.

Віриться, що вже зовсім скоро літаки, які кружляють у районі аеродрому "Півці", стануть такою ж звичною справою, як і 20 років тому, адже до Чернігова прибули найкращі науковці та льотчики-випробувачі в Україні. Головне завдання тепер – відновити втрачену у Феодосії базу та наростити її новими потужностями. Про те, як сьогодні живеться військовим випробувачам, в інтерв'ю тижневику "Крила України" розповів начальник Центру, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, лауреат державної премії України в галузі науки і техніки полковник Володимир Башинський.

– Отже, Володимире Георгійовичу, розкажіть, будь ласка, яким був вихід Державного науково-випробувального центру з окупованого Криму на материкову Україну?

– Перебазування з Криму відбулось 23 березня 2014 року. При цьому усім, хто хотів виїхати, така можливість була надана. Евакуацію здійснювали транспортом, яким забезпечило нас підприємство "Мотор Січ", а також на власних авто. Фактично на збір речей і посадку в автобуси було надано 24 години. Людям довелось залишити там квартири (у кого вони, звісно, були), речі…

Загалом із усього чисельного складу ДНВЦ вийшло близько 15 відсотків. Скажімо, з підрозділу аеродромно-технічного забезпечення польотів на материкову Україну вирішили виїхати лише двоє військовослужбовців. Приблизно така ж ситуація і в батальйоні зв'язку.

Але якщо до уваги брати головну складову – підрозділи, які вирішували питання наукової діяльності, то тут показник сягає майже 70 відсотків. Зокрема, із 10 начальників відділів вірними Військовій присязі залишились 8 чоловік. В основному, кістяк ДНВЦ як науково-дослідної установи вдалось зберегти. Тепер я на всі 100 відсотків впевнений, що сьогодні у нас служать ті люди, які не підведуть і не зрадять, яким можна довірити найскладніші завдання і вони виконають їх на "відмінно".

Завдяки цим людям упродовж 2014 року діяльність нашого Центру ні на день не припинялась.

– Окрім особистих речей, щось вдалось вивезти?

– Взагалі, з Криму нам "дозволили" забрати небагато – в основному, як я вже казав, особисті речі – все, що могли завантажити у валізи. Ніякого обладнання, техніки чи документації ми забрати із собою не змогли. Адже та частина особового складу, що там залишилась, була вже під юрисдикцією Росії.

Та дещо врятувати таки вдалось. Із авіаційної техніки, це, наприклад, літак Ан-26 і три вертольоти, а саме Мі-8МТЮ, дослідний зразок дослідно-конструкторської роботи "Метелик" – Мі-8МТВ та дослідний зразок дослідно-конструкторської роботи "Джміль" – Мі-8МСБ, вони були перебазовані на територію материкової України льотними екіпажами ДНВЦ, що залишилися вірними присязі своїй державі. До речі, з перших днів подій у Криму російська армія взяла під контроль усі аеродроми. Зокрема, і наш – у Кіровському. Щоб унеможливити зліт та посадку українських літаків, росіяни заблокували злітну смугу різною несправною авіаційною та іншою технікою. Уся операція відбувалась у суворій таємниці, а сам політ довелось виконувати на гранично малій висоті, щоб супротивники не змогли їх виявити.

Вся інша техніка залишилась у попередньому місці дислокації. Згодом працювала група Генерального штабу ЗС України, яка займалась поверненням українським військовим техніки та майна, захоплених у Криму. Автомобільну техніку повертали нам не своїм ходом, а завантажували на залізничні платформи, в основному несправну. Крім того, нам повернули несправні літаки МіГ-29, які були у нас на зберіганні, а саме 13 одиниць. Решта так і залишилась в Криму, оскільки майже одразу після початку роботи групи розпочались бойові дії на Донбасі.

Хотів би додати, що ще під час облоги ДНВЦ ми виконували завдання в умовах особливого періоду. В цей час усю нашу документацію ми підготували, як того вимагали керівні документи: щось знищили, щось спакували. На усі документи, які підлягали вивезенню на материк, були складені описи, після чого їх склали у мішки. Але нічого з цього вивезти не дали.

– Як вас зустріла материкова Україна?

– Одразу після прибуття з Криму особовий склад був тимчасово розміщений на базі підприємства "Мотор Січ", що у Запоріжжі. Тут для потреб сімей військовослужбовців були виділені гуртожитки підприємства, а щоб ми могли продовжувати нашу роботу згідно з тематикою, закріпленою планом на 2014 рік, – і необхідні приміщення.

Завдяки цьому наші фахівці продовжили випробування вертольота Мі-8МСБ. Крім того, вдалось закінчити випробування модернізованого літака Су-25, виконати інші завдання. Хотів би згадати і ДП "Антонов", яке дало можливість завершити випробування літака Ан-70, розмістивши у себе наш "десант" – бригаду у складі майже 40 чоловік.

Та в Запоріжжі затримались ми ненадовго – невдовзі нашим новим постійним місцем дислокації було визначено Чернігів. Розмістившись у військовому містечку №19, одразу ж приступили до ремонту приміщень, які тривалий час не використовувались. Завдяки волонтерам і благодійним фондам отримали меблі, комп'ютерну техніку тощо. Тепер, от, розмістились у будівлях колишнього Чернігівського ВВАУЛ. Сподіваюсь, вже остаточно. Розпочали ремонт, приведення інфраструктури і території у належний стан.

Головною проблемою залишається квартирне питання, адже жоден з наших військовослужбовців, а це майже 100 чоловік, не має тут власного помешкання. Якийсь час після прибуття ми проживали у готелі "Градецький". За цей час кожен намагався знайти собі якесь житло. Були й певні фінансові проблеми, пов'язані з виплатою різних надбавок, премій тощо. До речі, із фінансистів на материк вийшов лише один бухгалтер – працівник ЗС України. Тому формування фінансової частини і фінансового господарства довелось розпочинати фактично з чистого аркуша.

Звісно, проблем на новому місці завжди вистачає. По мірі можливостей будемо їх вирішувати.

– Над чим працювали упродовж року? Які випробування були проведені?

– Протягом року було проведено понад 40 випробувальних робіт, більше десяти науково-дослідних , з них в інтересах АТО – 20. Виконано до півсотні оперативних завдань командування. Так, ще в травні минулого року, як я вже казав, ми закінчили випробування транспортного літака Ан-70. Крім того, завершено випробування модернізованих літаків Су-25 та Су-27, вітчизняного прицільного комплексу для Мі-8МСБ, вітчизняного авіаційного блоку Б8В20МСБ для пуску некерованих авіаційних ракет типу С-8. Проведенно контрольні випробування модернізованої бортової радіолокаційної станції літака МіГ-29, контрольні випробування літака Л-39 з бортовим тренажерним комплексом, кваліфікаційні випробування комплексного тренажера вертольота Мі-8МСБ/Мі-8Т. Здійснено цілий комплекс випробувань модернізованого вертольота Мі-2МСБ з двигунами АІ-450В.

Нами була проведена робота щодо можливості використання вертольота Мі-24 як десантного. Це було досить специфічне завдання. Опрацьовувались елементи десантування пошуково-рятувальних груп, сил спецоперацій при використанні парашутів спеціальних типів, які вимагають наявності серйозного рівня парашутно-десантної підготовки військовослужбовців. Виконали оцінку можливості застосування стрілецької зброї АКС-74У (АКС-74) зі штатними засобами захисту при проведенні польотів льотними екіпажами вертольотів Мі-24 та Мі-8Т, Мі-8МТ, в зону проведення АТО, а також можливості виконання льотним екіпажем вимушеного покидання повітряного судна в аварійних випадках у повітрі та на землі.

Великий обсяг завдань було опрацьовано щодо систем захисту вертольотів та літаків. Це і системи постановки перешкод для авіаційної техніки, проведені роботи з прийняття на озброєння комбінованого пристрою викиду хибних цілей "Адрос" КУВ 26-50 для застосування на вертольотах Мі-8 та Мі-24 різних модифікацій та літаків Су-25 та Ан-26, бронювання вертольотів типу Мі-8 вітчизняною бронею, щодо продовження термінів експлуатації різноманітних зенітних керованих ракет, а також авіаційних керованих – Х-29, Х-25 та некерованих – С-8, випробування з продовження строків служби боєприпасів до авіаційних гармат, стрілецької зброї тощо.

Активно почали працювати з безпілотними літальними апаратами. Скажімо, упродовж року ми виконали роботи з кількома десятками типами безпілотних літальних апаратів як вітчизняних розробок, так і закордонних, наприклад, "Фурія", "А1-С", "РАМА", "Sparrow", "PD-1", "Spectrator", "MICROVISOR SM-7", "Observer-S", "Ятаган", "MRS Q-07", "Небесний патруль", "ОКО-2", "Жайвір", "Silent Falcon", "APUS", "Sky Ranger", "Schiebel S-100" та інші.

Слід зазначити, що п'ять з них, а саме – "Фурія", "А1-С", "РАМА", "Sparrow", "PD-1" – проходять дослідну експлуатацію в зоні АТО за програмами та методиками, розробленими ДНВЦ. Найближчим часом на Донбас буде відправлено ще два типи БПЛА. Загалом, щодо цих типів літальних апаратів маємо запис на проведення дослідно-конструкторських аж до кінця вересня. Так що графік діяльності ДНВЦ досить інтенсивний.

Взагалі, наша робота направлена на удо-

коло завдань розширилось

сконалення військової техніки та оснащення Збройних Сил кращими розробками вітчизняних і закордонних зброярів, підвищення боєздатності і бойової спроможності нашої армії. При цьому, у зв'язку зі зміною пріоритетів, дещо змінилась направленість нашої діяльності, а номенклатура робіт значно розширилась. Якщо раніше ми займались, в основному, науковими розробками і випробуваннями в інтересах Повітряних Сил, то тепер нам доводиться мати справу з технікою та озброєнням для Збройних Сил в цілому.

Багато роботи виконуємо і для інших видів родів військ та силових відомств. Основними з них, наприклад, є випробування удосконалених піхотних вогнеметів РПО-А "Шмель", РПО "Рись" з метою продовження ресурсних показників, полігонні випробування апаратури "Анклав" для постановки штучних перешкод засобам, які використовують апаратуру споживачів СНС GPS і ГЛОНАСС. Разом з тим, сьогодні триває випробування кулемета і снайперської гвинтівки СГМ-12,7 київського заводу "Маяк", стрілецької зброї вінницького НВО "Форт", нових вітчизняних вогнеметів. Іноді до нас потрапляють і досить цікаві зразки, як, наприклад, система залпового вогню, змонтована на базі МТЛБ (2 блоки Б-8 із некерованими авіаційними ракетами С-8).

Якісь зразки вже прийняті на озброєння, якісь – відправлені розробникам для доопрацювання.

Невдовзі плануємо розпочати випробування нових мінометів вітчизняного виробництва 80-мм та 120-мм, бойової броньованої машини "Дозор-Б", "Козак-2", керованої ракети "Бар'єр" розробки КБ "Луч", нових українських екранно-вихлопних пристроїв для вертольотів та багато іншого. А також – закрити питання щодо парашутного і безпарашутного десантування з вертольота Мі-8МСБ.

Зважаючи на це, сьогодні постало питання щодо оснащення Центру рухомими зовнішньо-траєкторними засобами вимірювань для можливості роботи та проведення випробувань з усіма артилерійськими, новітніми ракетними та авіаційними комплексами, іншим необхідним обладнанням для проведення завдань за напрямками діяльності. Це також вкрай необхідно для проведення заходів бойової підготовки військ.

– Ви згадали про випробування БПЛА, зокрема й іноземного виробництва. Наші "безпілотники" можуть конкурувати на рівних із західними чи російськими?

– Без перебільшення скажу, що вітчизняні розробки за деякими характеристиками нічим не гірші від своїх закордонних аналогів. До того ж, є низка моментів, за якими українські літальні апарати випереджають конкурентів. При цьому слід врахувати, що вітчизняна техніка – це не тільки робочі місця і зарплати українцям, а й подальший їх супровід, вільний доступ до програмного забезпечення, шифрів тощо.

– Фірми яких країн надали свої БПЛА для випробування?

– Ми мали справу з польськими, американськими, литовськими літальними апаратами. Пропонувались навіть мексиканські…

– Ваші фахівці готові розпочати випробування Ан-178?

– Звичайно. Наші представники були присутні на його підйомі і вже мали нагоду познайомитись з ним ближче. Впевнений, як тільки "антоновці" нададуть зразок цього літака для спільних державних випробувань, наші фахівці (а це досвідчені і висококласні льотчики-випробувачі, інженери, які брали участь у випробуванні, зокрема й літака Ан-70) зроблять все якнайкраще.

– Коли плануєте продовжити підготовку льотчиків-випробувачів?

– За згодою із Командуванням Повітряних Сил ЗС України маємо намір тимчасово розмістити нашу авіаційну техніку (сьогодні це транспортник Ан-26 та вертоліт Мі-8МТВ, а в перспективі – і навчальні літаки Л-39) на одному з найближчих до Чернігова військових аеродромів. При виконанні польотів льотчиками бригади, спільно розпочнемо і підготовку льотчиків-випробувачів.

– Наскільки змінилась штатна структура, зважаючи на розширення напрямків діяльності Центру?

– На даний момент штат залишився таким

самим. Але чисельність за списком зараз значно менша. Це, перш за все, пов'язане з тим, що деякі наші підрозділи в Криму мали стаціонарне базування, зокрема, на аеродромі "Кіровське", полігоні "Чауда". Втім, в оперативному розпорядженні у нас знаходиться полігон "Чернігівський", який має свою полігонну службу. Зважаючи на це, ми вийшли з клопотанням внести зміни в організаційно-штатну структуру, яка б без значної зміни чисельності врахувала нинішні реалії і пріоритети нашої діяльності. На теперішній час згідно з вказівкою керівництва Міністерства оборони України проходить переформування структури ДНВЦ відповідно до завдань, що виконуються, а саме створення нових наукових підрозділів за напрямами проведення випробувань озброєння та військової техніки Сухопутних військ, Повітряних Сил, Військово-Морських Сил, Спеціальних військ, Інформаційно-вимірювальних систем та метрологічного забезпечення випробувань, безпілотних авіаційних комплексів та тренажерних систем.

– Свого часу була проблема із громадою Чернігова навколо функціонування аеродрому "Півці". Чи не торкнулись вас її відголоски?

– Наскільки мені відомо, ці проблеми були вирішені ще до нашого перебазування в Чернігів. Тому нас вони не зачепили. Втім, навколо аеродрому "Півці" є багато інших питань, які потребують вирішення.

Як відомо, летовище тривалий час не було в експлуатації. Тому відновлення його у повному обсязі – процес доволі тривалий і, що не менш важливо, – досить дорогий. Сьогодні можна говорити хіба що про використання його як майданчика для базування вертольотів. Завдяки Командуванню Повітряних Сил підрозділи ДНВЦ були укомплектовані наземними засобами забезпечення польотів та відновлено вертолітний майданчик. Залишається відновити будівлю КДП, дооснастити її необхідною навігаційною апаратурою, зв'язком, забезпечити системою посадки смугу та на постійній основі розмістити тут групу керівництва польотами.

Але, я переконаний, керівництво Міноборони, Генерального штабу та Командування Повітряних Сил зроблять усе можливе, аби вдихнути у цей військовий аеродром повноцінне життя.

Хотів би додати, що тут у досить хорошому стані – ґрунтова смуга, яку можна використовувати для випробування транспортних літаків при роботі з ґрунтових аеродромів.

До речі, у місцевої влади теж є певні плани щодо використання даного летовища як аеродрому спільного базування. І вона теж готова вкладати гроші у його відновлення.

– Які стосунки склались з місцевою владою?

– З перших днів перебування на Чернігівській землі ми почали досить тісний діалог як з обласною, так і з міською владою, адже усі ми однаков зацікавлені у плідних і конструктивних взаєминах.

Хочу відзначити, що під час свого перебування у Навчальному центрі "Десна" Президент України дав вказівку голові Чернігівської державної обласної адміністрації відпрацювати програму розвитку оборонно-промислового потенціалу Чернігівщини. В контексті виконання цього розпорядження відбулась низка зустрічей між представниками більш ніж двох десятків великих підприємств Чернігівщини та заводів, що входять до складу ДК "Укроборонпром". Також проведено спільні семінари щодо можливості залучення підприємств Чернігівщини до виконання програми імпортозаміщення, розробок перспективних зразків продукції для потреб підвищення обороноздатності країни та розвитку краю загалом. Заходи, в організації і проведені яких ми також брали найактивнішу участь, проходили під егідою губернатора Валерія Куліча.

Подібний формат співпраці показав свою високу ефективність, і вже перші зустрічі принесли конкретні результати. Так, скажімо, підприємство ПАТ "Виробничо-торгова фірма "Сіверянка" приступила до розробки проектно-конструкторської документації для налагодження виробництва авіаційних гальмівних парашутів в інтересах Повітряних Сил, а невдовзі – і до виготовлення засобів порятунку – плотів, човнів, наметів тощо. Товариство з обмеженою відповідальністю "Інсспецпром" розпочинає виготовлення екранно-вихлопних пристроїв для авіатехніки, різноманітних датчиків, блоків аеродинамічного керування для авіаційних бомб, гранат калібру 40-мм для гранатомета УАГ-40, різноманітної тари для озброєння та військової техніки. ПАТ "ЧеЗаРа" виготовляє прилади супутникової навігації, радіосистеми і системи керування зброєю на вітчизняний БТР-3. ТОВ "Датчикове підприємство "Завод РАПІД" вже виготовляє датчики для авіаційних двигунів. Інші підприємства в рамках програми імпортозаміщення освоюють запасні частини для авіаційних двигунів, ходової частини автомобілів і таке інше. З кожним днем перелік підприємств, задіяних у виконанні оборонних замовлень, постійно зростає. Є навіть пропозиція створити у Чернігові військове представництво, яке б супроводжувало виконання оборонних замовлень.

– Встигли започаткувати нові традиції на новому місці?

– Найголовніша наша традиція – це якісне виконання роботи, безпека, об'єктивність, неупередженість. Але окремо хотів би згадати традицію, яка сформувалась ще в Криму, – наші провідні наукові співробітники після звільнення з лав Збройних Сил України не завершують свою кар'єру випробувача. Зазвичай вони переходять у категорію цивільних співробітників і займаються тією ж роботою, доки можуть плідно працювати і, що головне, доки дозволяє здоров'я. Так було у Феодосії. Сподіваюсь, так буде і на новому місці.

Наразі ніхто із наших військових ще не звільнявся, тому цивільні вакансії заповнювали за рахунок місцевих фахівців, в основному – офіцерів запасу колишнього Чернігівського ВВАУЛ, представників науково-дослідних інститутів і навчальних закладів чи підприємств оборонно-промислового комплексу.

– І на завершення кілька слів про ваших підлеглих.

– Однозначно хочу сказати, що усі військовослужбовці і працівники ЗС України Державного науково-випробувального центру, які вийшли з тимчасово окупованого Криму на материкову Україну, – справжні патріоти! Безперечно, це ще й фахівці найвищого гатунку, у яких за плечима – величезний досвід науково-дослідної та випробувальної роботи. Навіть перебуваючи у таких досить не простих умовах, люди знайшли в собі мужність і сили не опустити руки та довести до логічного завершення усю роботу, яка була визначена планом нашої діяльності.

Можу сказати, що наші фахівці, маючи базову підготовку випробувача, змогли кваліфіковано провести випробування навіть тих зразків озброєння і військової техніки, які бу-

ли не властиві для Центру.

До завершення хочу сказати, що особовий склад ДНВЦ на 24-ту річницю Незалежності України зробив всім нам подарунок завершивши державні спільні випробування вертольота Мі-8МСБ-В з розширеними бойовими можливостями в рамках дослідно-конструкторської роботи "Джміль-розмах", що дозволило збільшити його бомбове навантаження, а також здійснювати мінування з вертольота та застосовувати ракети типу С-8 з блоків Б8В20МСБ вітчизняного виробництва.

Розмовляв Андрій Яцик. "Крила України".

“Маскувальна сітка - кожен вузлик якого

Таких ініціативних груп, як “Вінниця. Маскувальна сітка для Армії руками волонтерів” в Україні десятки, проте не кожна з них може похизуватися швидкими темпами виготовлення маскувальних сіток і так званих “кікімор”. Головна відмінність – добровільне бажання замаскувати бійців, які відбивають атаки російського агресора. Ми поспілкувалися з ініціатором цього проекту Світланою Мірончак.

– Як давно ви почали плести маскувальні сітки і чия це ідея?

– Ідея з пошиття маскувальних сіток пішла від Олесі Калягіної. Є така дівчина в Києві – координатор цього руху по всій Україні. Вона розпочала його на початку минулого літа. А коли не вистачило своїх матеріалів та ганчір'я, то кинули пост з проханням відправляти їм стару одіж. І тут народ вже підхватив, мовляв: “Який смисл відправляти і платити за пересилку? Давайте ми в себе організуємо виробництво”. Таким чином запустився цей рух. А ми долучилися до нього у серпні 2014 року. Почали у гаражі мого брата. Люди крутили пальцем біля скроні: “Та ну – неможливо із якогось дрантя робити правильні і толкові речі”. Але, як виявилося, можна. Підтримали мене з самого початку жінки військових, а вже в грудні нас прихистила Центральна міська бібліотека ім. І.Бевза.

– Ви самі розшукали приміщення чи це їхня ініціатива?

– Діти знайомих – наших помічників-волонтерів ходять в цю бібліотеку, вони підійшли і запитали, чи можна в них розміститися. Так ми й перекочували. До цього, як тільки похолодало, нам надала приміщення трикотажна фабрика “УТОГ”. Але там були свої нюанси. Оскільки це режимний об'єкт, нам не можна було давати оголошення, та й охочих допомогти пускали тільки по 5 чоловік. А от коли вже бібліотека запросила нас до себе – стало працювати набагато легше.

– Хто приходить плести сітки?

– Абсолютно різні люди трапляються. Починаючи від бізнесменів і закінчуючи школярами. Єдине, що об'єднує, – бажання ефективно і правильно допомагати. Не грошима в невідомі фонди, коли не зрозуміло, куди вони йдуть, а коли є можливість просто долучитися навіть тоді, коли в тебе нема фінансової можливості і можна бути корисним ручною працею. Люди навіть під час обідньої перерви приходять. Як приклад, дівчата з лікарні імені Пирогова. “Кікімори” ми шиємо на основі парашутів, тому їх потрібно розпорювати. Дівчата брали їх до себе на роботу і там цим займалися. Тобто, охочі приєднуються як можуть та ще й з великим задоволенням.

– Багато дітей долучається до праці?

– Так, бажаючих допомогти чимало. Є в нас дівчинка Юля, яка організовує дозвілля для дітей із своєї компанії. Вона приводить їх до нас кілька раз на місяць. Ще дуже багато дітей з бібліотеки та дітей-переселенців. Наймолодший помічниці було рік і шість місяців. Наша робота прекрасно розвиває моторику, тому можете приходити з дітьми (посміхається). Це дуже корисно. А особливо приємно, коли діти долучаються за власним бажанням. Не з наказу директора, а саме за власною ініціативою. Це і Стрижавська школа – вони з нами від початку, Якушинецька школа – робили сітки ще взимку, якраз тоді, коли була необхідність у білих. Дітям набагато простіше робити білу сітку, адже з нашого боку не потрібно значного контролю. От коли ініціатива йде від самих дітей, то це корисно не тільки для армії, а й для громадськості. Адже їм не потрібно прохати у батьків гроші, щоб покласти у скарбничку благодійників, а вони можуть самі щось зробити. Юні помічники знають, що сітки – також обереги, що вони роблять не просто якесь обладнання, а саме оберіг. Кожен вузлик зав'язується із любов'ю та позитивом. Допомагають як діти, так і дорослі, як жінки, так і чоловіки. Є хлопці з велотусовки. Вони одягають наші “кікімори” і в них їздять по місту на велосипедах.

– А як щодо переселенців?

– Є в нас громадське об'єднання “Спільна справа” – волонтери, з якими ми познайомилися саме у справі плетіння сітки – вони прийшли нам на допомогу. Це група ініціативних переселенців. Бійцям вдвічі приємніше отримати сітку і знати, що до процесу її виготовлення долучалися люди з окупованих територій. Для хлопців це і моральна підтримка – вони знають, що люди, які покинули Донбас, їм допомагають.

– Тканину ви самі дістаєте, чи люди приносять з собою?

– На початку люди приносили самі. Потім ми почали шукати по Вінниччині трикотажні фабрики і купували в них ганчір я. Але все одно прохаємо людей за можливості приносити непотрібні їм речі. Бувають моменти, що сьогодні є, а завтра – немає. Багато хто в Україні робить маскувальні сітки на основі рибацьких. Ми так не робимо. В нас основа – парашутна тканина. Вона набагато якісніша, добре продувається, не шелестить, легка та міцна. Зайвий раз зачепитися за травинку – це видати себе, тому процес виробництва залежить від специфіки підрозділу, який буде цю сітку використовувати. Комусь підходить з рибацької, а комусь – ні.

– І багато матеріалу приносять?

– По-різному виходить. Було таке, що з одного села привезли 4 мішки, а бувало, що приносять кілька футболок. Єдина вимога до матеріалу – повинна бути натуральна тканина, щоб не плавилася при горінні та не шелестіла. До того ж, ми зараз не фарбуємо тканини у необхідний для нас колір, адже нині це економічно невигідно. Дуже дорога фарба. Тому просимо приносити тканини необхідних кольорів. Раніше багато фарбували. Особливо у перехідний період із зими на літо. А нині тільки тканину на “кікімори”.

– Ви робите лише сітки і “кікімори”?

– У бібліотеці – так. А крім цього, ще багато чим займаємося. Місяць назад робили каремати, так сказати “піджопники” для хлопців. А взагалі – будь-який хенд-мейд, який не потребує технологічних особливостей виробництва. Починаючи від наколінників, бронежилетів, їжі, буржуйок, антимоскітних засобів і до прицілів. Все залежить від завдання і від можливості, а саме в можливостях ми і обмежені. Зараз плануємо дістати рації для штурмовиків. Потрібно 11 штук.

– Медикаменти і їжу люди приносять в бібліотеку?

– В основному – так. Але з медикаментами нас часто виручає Ліна Ковальчук. Коли є необхідність, вона допомагає. Це ліки не для госпіталів, а для червоної зони.

– Є постійні волонтери, чи ви самі керуєте процесом?

– Ми працюємо за принципом “Ніхто не гість – ніхто не господар”. У нас нема жорсткої диктатури. Так вийшло, що я ініціатор по Вінницькій області і займаюся плетінням сітки, а з волонтерами ініціативи “Разом” займаємося тим, що робили ще за часів Майдану і з березня 2014 року. Коли з'явилася можливість робити сітки, то це стало нашим черговим напрямком у роботі.

– Ви відправляєте на фронт не тільки свої посилки, а й від інших вінницьких волонтерів?

– По можливості ми виручаємо всіх, хто звернеться за допомогою. Ми всі свої, і всі робимо спільну справу. З інших регіонів також. Бувають випадки, коли є об'ємне замовлення на чималий підрозділ. Тоді нема смислу робити тільки 2 сітки, а решту техніки не накрити. В таких ситуаціях ми намагаємося допомагати один одному.

– Чи знаєте ви схожі організації по області?

– Так, люди й самі намагаються плести сітки. Є багато груп в регіоні, але чим далі, тим вони стають самостійнішими. Кожен сам по собі автономний, проте при необхідності залучаються всі. Об'єднуються корпораціями, а ми їм допомагаємо – забираємо готовий виріб і відправляємо за необхідністю. Був цікавий випадок. Навесні відправляли одну сітку. А жіночка, яка брала участь в плетінні, передала з нею ще й зелень для хлопців. Побігла до себе на город і нарвала свіжої. Поїхала ця незвична посилка разом з сіткою під Волноваху. Прислали нам фото: на фоні БТР-ів бійці з пучечками петрушки-кропу стоять.

– Ваша допомога охоплює тільки окуповані території?

– Ні. Абсолютно різна місцевість: від Луганщини – до кордону з окупованим Кримом. Там також ситуація напружена, постійно літають безпілотники, тому маскування – необхідність. Хоча у нас в пріоритеті – завжди замовлення з гарячої точки, проте намагаємося допомагати й іншим.

– Скільки ви вже відправили сіток на війну?

– Є тільки приблизна цифра – точно не менше 11 тисяч квадратів. Ми рахуємо не поштучно, а об'ємом. Справа в тім, що сітки бувають різних розмірів, все залежить від основи, яка є у виробника. Вона буває 7 і 13 метрів шириною. А от “кікімори” рахуються в штуках. Загалом відправили більше 50. Проте ми почали ними займатися порівняно недавно – лише два місяці. До цього відпрацьовували технологію та шукали матеріал.

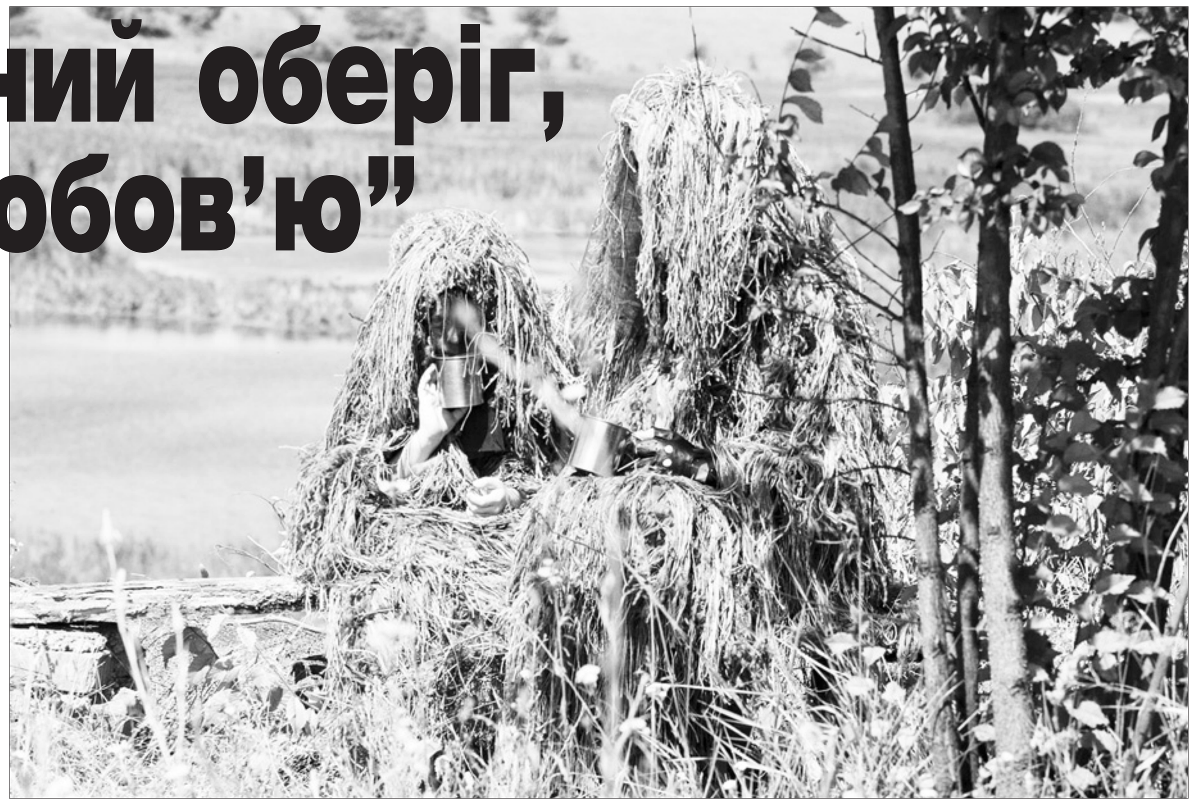
– На які підрозділи націлена ваша допомога?

– За специфікою призначення “кікімор” зрозуміло, що це розвідка та снайпери. Неважливо яких батальйонів і бригад. Їх у нас багато. Всі виходять на нас, і не тільки вінницькі. Велику кількість замовляють кіровоградські спецпідрозділи. Після отримання заявки ми додатково моніторимо по своїх каналах реальну наявність підрозділу на передовій та розставляємо пріоритети у поставках. Адже обсяг потужності нашого виробництва невеликий, і все робиться малими силами. Була б це фабрика, було б простіше.

– Які організації вам допомагають?

– Це поодинокі випадки. Одного разу про нас написали на сайті СБУ. Була стаття з посиланнями на всіх координаторів по Україні. В та-

куленепробивний оберіг, зав'язано з любов'ю"

кий спосіб вони запросили до співпраці з нами спонсорів. Не знаю, чи стаття спрацювала, але приємно, що такі слова чуєш не тільки від бійців, а й на державному рівні. Дуже багато людей роблять вигляд, що не бачать нас, не чують і не знають. Але є й такі, які хочуть отримати свій зиск від допомоги. От зараз перед виборами прокинулися різні партійні організації. Приходять до нас на екскурсію: "Ой, а ви є? А давайте ми вам допоможемо!".

– Ви з ними співпрацюєте?

– Ми, звичайно, від допомоги не відмовимося. Але за якихось 2 тисячі гривень якомусь партійнику робити піар чи рекламу ми не будемо. Подякуємо, але не розголошуватимемо повсюди, що він такий молодець. А так, то є бізнесмени, які допомагають. Хай навіть не завжди фінансово, але транспортом або деякими матеріалами можуть підстрахувати. Як, наприклад, місцевий туристичний клуб. Закупив за свої кошти основи на сітки – вже є нам на місяць робота. Та й бібліотека допомагає. В інформаційному плані. Коли вони беруть участь у різноманітних загальноміських заходах, то запрошують нас і виділяють місце, де ми можемо спокійно розміститися і показати свою роботу. Та головне, що в нас є підтримка від людей, які приходять на допомогу.

– А яка постійна кількість людей працює над плетінням сіток?

– Кістяк нашої організації – 15 чоловік. Це постійна чисельність людей, які приходять.

– Ця кількість змінюється?

– Звичайно. Дуже відчутно, коли в людей сезон консервації або сезон картоплі. А от коли приходить шкільна пора, то вже навчальні заклади приєднуються, і об'єм роботи збільшується.

– За який час виготовляється сітка величиною 3 на 7 метрів?

– В середньому така сітка плететься за 2 дні. Хоча наш рекорд – один день. Тоді було багато охочих. Ми навіть другий стенд зробили, адже стала приходити велика кількість людей. Зараз працюємо без простоїв, а от раніше були випадки, що не було матеріалів, та й взяти їх ніде. Всі "секонди" оббігаєш, а нема нічого. Люди в таких випадках розвертаються і йдуть. Та й настрій відразу пропадає. А так, після чергового привіту від бійців з фронту (я намагаюся показати фотографії жінкам, у яких нема доступу до Інтернету), з'являється бажання працювати далі.

– Скільки тканини іде на таку сітку?

– На виготовлення такого розміру іде кілограмів 10 матерії. Один готовий виріб важить 10-11 кілограмів. Собівартість виходить в десятки разів дешевше, ніж купувати готову сітку. В нас зараз черга на півтора місяця вперед. Хлопці дзвонять постійно, і я не знаю, як їм відмовити. Єдине, що можу, – поставити на чергу. Для роботи нам не вистачає часу в добі.

– "Секонди" віддають одіж безплатно, чи ви у них купуєте?

– На жаль, тільки одна мережа таких магазинів, у всякому разі з тих, до яких ми зверталися, пішла назустріч і дозволила в останній день забирати те, що не продали. І то, це все за домовленістю. Дуже важко достукатися до людей. В основному, говоримо з менеджерами, які навряд чи взагалі передають інформацію керівництву. А так, то люди купують. Але я завжди їм говорю, що це неефективна трата грошей, адже кілограм такого одягу 16 гривень в день мінімальної ціни. А на фабриці можна взяти ганчір'я по 3 гривні за кілограм.

– А з купівлею дрантя нема перебоїв?

– На жаль, наразі є. Фабрика, на яку ми завжди орієнтувалися, особливо у сезон зеленки, перейшла на тільники, тому полосате ганчір'я ми не беремо. Був один день, коли в нас залишався один мішок обрізків і все. На щастя, якраз тоді нам привезли посилку з Могилева-Подільського.

– Крім сіток та "кікімор", чим ще займаєтеся?

– По-різному буває. Коли є замовлення, то робимо ноші. Друзі-альпіністи забезпечили нас рекламною сіткою, вона дуже легка і міцна. Ми спробували зробити носилки. Хлопці їх схвалили. Єдиний момент – фарбування. Вона біла, а нам потрібен матеріал темного кольору. Фарбується така тканина не дуже добре. Для зими підходить, а от на літо – ні. Проте останнім часом в нас не було на них замовлень, тому ми всі сили кинули на виготовлення "кікімор". Є також думка робити шини для фіксації переломів. Ми вже навіть придумали, яким чином будемо їх виготовляти. Та й собівартість самостійного виробленя в рази менша від готової. Але поки що нема пріоритетної необхідності. Крім того, зараз шукаємо того, хто може зробити мушковод (спеціальний пристрій, за допомогою якого настроюється мушка при пристрілці зброї), тож нам необхідна допомога токаря. Це вкрай потрібна річ, але її чомусь ніде нема. Давно вже відсутні навіть радянські зразки. Хоча пристрій елементарний.

– І яка кількість необхідна на даний момент?

– Справа в тім, що їх взагалі нема на озброєнні. Тому їх потрібно багато. Одна штука на батальйон – це вже свято. До мене потрапив один, але я його швиденько відправила у 72-гу бригаду. Тому зараз ще шукаю хоч один, для зразка. Це той випадок, що краще зробити виріб за 10 доларів, ніж купити його за 100. Простіше домовитися з хорошим токарем.

– Як сім'я ставиться до вашої роботи, адже ви працюєте на добровільних засадах?

– Тут не те, що нічого не приноситься додому, а ще й виноситься (сміється). Крім цього, я працевлаштована на іншій роботі, тож доводиться працювати ночами. Від сім'ї дуже велика підтримка. І чоловік, і мама розуміють, що це обов'язок нашої родини. З наших близьких на передовій поки що нікого немає. Тому ми зобов'язані допомагати людям, які захищають нас. 6-річний син з мамою теж плете сітку, для нього це цікаво. А от чоловік у мене музикант, і з групою скоро їде з концертом у Сватове. Від них надходить така допомога. Наш будинок завалений парашутами, берцами, обрізками, "кікіморами".

– Деякі волонтери уже припинили свою діяльність, або в їхніх діях зневірилися люди. Вам не зустрічалися такі волонтери?

– Свого часу ми на всіляких людей надивилися. З приводу довіри-недовіри в нас проблем нема. Ми не збираємо гроші. Але намагаємося допомогти колегам. Тому в бібліотеці є так званий "трилітровий банк", який поповнюється на закупівлю матеріалів або доставку замовлень. Оскільки ми почали діяльність волонтерів ще з березня минулого року, то інколи відчувається втома. Але ми вже настільки до цього прикипіли, що покинути важко. З одного боку, робота виснажлива. Але коли ти отримуєш звістку з передової від хлопців, які одержали необхідне замовлення, то розумієш, що відступати нема куди. Потрібно допомагати: деколи зціпивши зуби, інколи – переступивши через особисті речі. Ми черпаємо підзарядку із листів та дзвінків вдячних бійців. Коли хлопці приїжджають на ротацію, то завжди забігають в гості. Деякі дзвонять звідти, щоб відзвітуватися. Хлопці з 25-ї бригади взагалі привітали мене з днем ВДВ. Це було неочікувано і зворушливо.

– А яким підрозділам допомагаєте?

– Ми не ділимо хлопців на вінницьких-невінницьких. Є змога – допомагаємо всім, хто просить. Вони всі однаково "наші". Взимку ми взагалі крім доставки замовлень ще й об'їжджали ближні блокпости в пошуках так званих "потеряшек". На той час було дуже багато забутих по забезпеченню підрозділів. В основному – з дальніх позицій.

– Як ви інформуєте людей про необхідні матеріали?

– Щодо інформування, то найбільше допомагає "сарафанне радіо". Його ніхто не відміняв. Бажаючі допомогти приходять сім'ями, компаніями, дворами. Дуже сильно також виручає Інтернет.

– А замовлення також надходять через Інтернет?

– Ні. Ось тут уже заявки подають телефоном, або ж бійці особисто приходять до бібліотеки. Вражає, що наші контакти розповсюджуються на передовій з надзвичайною швидкістю.

– Якісь цікаві випадки чи замовлення були?

– Був період, коли хлопцям не вистачало продуктів харчування. І це не поодинокий випадок, а масовий. Після зими ми трохи розслабилися, а тут така несподіванка – замовлень надходила неймовірна кількість. Нічого, справилися. А з незвичних замовлень, то теж є що пригадати. Телефонують бійці з нашого підшефного підрозділу і просять передати живих курчат. Виявляється, їх перевели на нове місце, а там є хлів і зерно. Вони сказали: "Ми будемо їх годувати і буде хоч якась яєчня". Але ми не встигли виконати замовлення, оскільки їх перевели на нову позицію, а там би курчата не вижили. Проте найбільше хлопці просять моральної підтримки. Взимку просили надіслати кетяги калини. Ми відшукали і передали маленьку коробочку.

– Що найтяжче у роботі волонтера?

– Один із найтяжчих моментів діяльності – надавати моральну підтримку бійцям з передової. Я довго не могла зрозуміти, чому коли їх обстрілюють "Градами", вони дзвонять мені. Хоча є сім'я, діти, родичі. Саме така обстановка, коли потрібно говорити з найближчими і найріднішими. Пізніше зрозуміла, що для їхніх жінок у них завжди все добре. В той же час, почути слова підтримки дуже важливо. Тому й телефонують волонтерам. В цей момент дуже важко, коли зв'язок несподівано обривається…

– Війна якось змінила вас?

– Загальна біда об'єднує всіх. Єдине, чим я вдячна цій ситуації, так це тим, що за два роки "обросла" тими людьми, з якими б в мирному житті ніколи не зустрілася. Кого тут тільки нема: різні за інтересами, хобі та роботою. Дехто говорить, що це залежність. Дійсно, коли плетеш ці вузлики, це як антидепресант. Навіть для вагітних це дуже корисна робота, адже заспокоюєшся і знаходиш свою необхідну нотку розслаблення.

Ярослава Марченко.
"Крила України".

НАПРУГА СПАЛА

Південна Корея і КНДР домовились

Північна і Південна Корея в понеділок домовилися про те, що Північна Корея висловить співчуття з приводу останніх подій, а Південна Корея припинить трансляцію пропагандистських повідомлень. Зустріч представників сторін проходила в одному із селищ у прикордонній демілітаризованій зоні між Північною і Південною Кореєю.

Про переговори було оголошено 22 серпня незадовго до закінчення терміну 48-годинного ультиматуму КНДР з вимогою демонтувати південнокорейські гучномовці на кордоні двох країн, що транслюють пропагандистські матеріали проти Пхеньяна. Динаміки для трансляції пропагандистських повідомлень у бік Північної Кореї були увімкнені після того, як на початку серпня двоє південнокорейських солдатів підірвалися на протипіхотних мінах у демілітаризованій зоні. Відповідальність за подію Сеул поклав на КНДР.

Конфлікт різко загострився 20 серпня, коли Сеул і Пхеньян обмінялися артилерійськими ударами. 21 серпня північнокорейське державне інформагентство повідомило, що лідер КНДР Кім Чен Ин віддав наказ привести прикордонні війська в стан "повної боєготовності для проведення раптових атак". Вже після початку перемовин, 23 серпня, Південна Корея заявила про посилення військової активності з боку КНДР. Сеул повідомив про подвоєння кількості артилерійських установок на кордоні та про зникнення з баз 50 північнокорейських підводних човнів. У свою чергу, міністерство оборони Південної Кореї достроково повернуло до країни шість винищувачів F-16, які брали участь у навчаннях на Алясці.

БЕЗПЕКА

Польща пропонує НАТО посилити східні кордони

Президент Польщі Анджей Дуда закликав НАТО створити нові військові бази у Східній Європі. Таку заяву він зробив під час візиту до Естонії. "Ми запрошуємо НАТО і очікуємо, що союзники розташують армійські підрозділи та озброєння у тих регіонах, де сьогодні знаходиться східний фланг альянсу" – цитує його слова інформаційне агентство dpa.

Пропозицію свого польського колеги підтримав й Президент Естонії Тоомас Хендрік Ільвес. Він переконаний, що присутність дружніх військ на території країни лише посилить рівень безпеки у регіоні та вбереже від потенційної агресії з боку іншої країни. "Війна проти України показала, як вразлива свобода", – підкреслив Президент Естонії. Варто додати, що пропозиції стосовно розміщення військових баз Альянсу на власній території озвучувалися й іншими країнами балтійського регіону, втім, досі бодай попереднього рішення НАТО із цього приводу не оприлюднювалось.

ВИМУШЕНИЙ КРОК

США направлять винищувачі F-22 в Європу

Вашингтон перекине до Європи бойові літаки через зростаючу військову агресію з боку Росії. На такий крок США підуть в рамках ініціативи з підтримки європейської безпеки (European Reassurance Initiative). Про це, як відзначає агентство Reuters, заявила глава Військово-повітряних сил країни Дебора Джеймс.

При цьому вона не уточнює ані кількість літаків, ані місце їх дислокації в Європі. Глава Військово-повітряних сил країни лише додала, що передислокація літаків може відбутися дуже скоро, адже цей крок передусім розглядається як реакція союзників по НАТО на зростаючу військову агресію з боку Росії.

Раніше, 20 серпня, глава Пентагону Ештон Картер під час брифінгу заявив, що Росія через ядерний арсенал, яким вона володіє, становить реальну загрозу Сполученим Штатам. За його словами, США не вважали Москву противником з часів закінчення "Холодної війни", проте дії Володимира Путіна змушують Вашингтон дотримуватися політики "сили і балансу".

АВІАПАРК

У Чехії не полишають намірів позбутися залежності від російської "оборонки"

Міноборони Чехії активізує роботу щодо збільшення бойового потенціалу власних ВПС. Якщо раніше там планували придбати 12 легких багатоцільових вертольотів, то вже сьогодні, відповідно до заяви представників Міністерства оборони Чехії, зважаючи на істотне зростання оборонного бюджету, є можливість збільшити обсяг закупівлі до 30-35 од. протягом найближчих 2-3 років.

При цьому, у Міноборони країни планують дотримуватися раніше прийнятої політики, спрямованої на зменшення рівня залежності військової авіації від російської "оборонки". Відтак, у відомстві значно розширили вимоги щодо закупівлі нових легких багатоцільових вертольотів західного виробництва для Збройних сил країни. Як повідомив ЗМІ заступник міністра оборони Чехії з придбання Деніел Костовал, закупівля 12 легких вертольотів буде тільки першим етапом проекту.

Зважаючи на це, вже в найближчі роки чехи знімуть з озброєння 17 ударних вертольотів Мі-24, а також левову частину транспортно-бойових вертольотів типу Мі-8/17. Відповідно до програми модернізації вертолітного парку, Міністерство оборони Чехії збереже наявні 10 польських легких вертольотів W-3A "Сокіл" компанії PZL Swidnik, які використовуються для пошуково-рятувальних операцій та медичної евакуації. Зараз машини цього типу проходять модернізацію для продовження термінів експлуатації.

Варто зазначити, що купівля нових гелікоптерів здійснюватиметься шляхом укладення міжурядової угоди, як це відбувалося із лізингом 14 винищувачів JAS-39 "Гріпен". Причиною такого рішення став негативний досвід взаємин із великими компаніями в минулому. Тобто чеська сторона тепер має намір додатково заручитися ще й підтримкою уряду країни-постачальника. Потенційний постачальник повинен буде поставити запчастини і супутнє обладнання, а також забезпечити навчання екіпажів і технічного персоналу на базі збройних сил країни-продавця. Міністерство оборони Чехії в кінці червня надіслало запрошення подати свої пропозиції урядам США, Франції та Італії. Потенційними постачальниками розглядаються компанії Bell Helicopters, Sikorsky, Airbus Helicopters та AugustaWestland.

КОНТРАКТИ

Rheinmetall поставить понад 10 тисяч 120-мм танкових боєприпасів

Компанія "Рейнметалл діфенз" (Rheinmetall Defence) 11 серпня оголосила про укладення з неназваним закордонним замовником контракту на поставку 120-мм танкових боєприпасів DM63A1 кінетичної дії. Вартість договору становить 39 млн євро ($43 млн). Кількість замовлених боєприпасів не розголошується. Боєприпаси DM63A1 будуть поставлені двома партіями в період 2016-2018 рр.

Контракт передбачає постачання 120-мм трасуючих бронебійних підкаліберних оперених снарядів з піддоном, що відокремлюється (APFSDS-T). За оцінкою експертів "Джейнс діфенз уіклі", виходячи з вартості угоди, можна припустити, що замовлені від 11 до 14 тисяч танкових боєприпасів.

DM63A1 є новітнім боєприпасом сімейства APFSDS-T для 120-мм гладкоствольних танкових гармат.

За заявою компанії, оснащений сердечником з вольфраму DM63A1 є одним з найсучасніших кінетичних боєприпасів для 120-мм гармат на ринку. Бойова частина не містить вибухової речовини, ураження цілі здійснюється тільки за рахунок кінетичної дії.

DM63 є модифікацією раніше розробленого DM53 з новим метальним зарядом, який забезпечує найкращі характеристики (незалежно від температури).

Виробництво сердечників і остаточне складання боєприпасів буде здійснюватися на підприємстві "Рейнметалл діфенз" в м. Унтерлюс (Нижня Саксонія).

МАНЕВРИ

Найбільші навчання ПДВ НАТО стартували в Європі

У Європі проходять найбільші з моменту закінчення "Холодної війни" навчання повітряно-десантних підрозділів НАТО "Swift Response 15". Як повідомляє агентство Франс Прес, у навчаннях беруть участь майже 5 тисяч солдат з Болгарії, Франції, Німеччини, Греції, Італії, Нідерландів, Польщі, Португалії, Іспанії, Великобританії та США.

Незважаючи на те, що "Swift Response 15" триватимуть аж до 13 вересня, наймасовіший їх етап вже відбувся, коли військові літаки Альянсу десантували парашутним способом понад тисячу парашутистів неподалік тренувальної бази в німецькому Хоенфельсі. Варто додати, що в НАТО активно готуються й до проведення з 11 по 22 вересня не менш масштабних військово-морських протичовнових навчань DYNAMIC MANTA в Іонічному морі. Усі вони, як наголошують у НАТО, передбачені відповідним планом проведення військових маневрів Північноатлантичного альянсу на 2015 рік.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

ВІСТІ З ОРБІТИ

“Коноторі-5” успішно пристикувався до МКС

Японський космічний вантажний корабель “Коноторі-5” (у перекладі з японської “лелека”) здійснив успішну стикування з МКС, повідомив центральний японський телеканал NHK.

У 19:35 за токійським часом “Коноторі-5” наблизився до Міжнародної космічної станції на відстань близько 10 метрів, після чого японський астронавт Кімія Юї захопив вантажівку за допомогою роботизованої руки-маніпулятора. Саме стикування корабля зі станцією було завершено о 23:58 за Токіо.

“Коноторі-5” доставив на МКС воду, продукти харчування та наукове обладнання. Крім того, на ньому до МКС була відправлена частина тих вантажів, що не були доставлені в результаті вибуху ракети-носія Falcon 9 з вантажним кораблем Dragon після старту 28 червня з американського космодрому на мисі Канаверал. Раніше вантажі не змогли доставити американська вантажівка Cygnus і російський “Прогрес М-27М”.

На вантажівці також знаходиться обладнання для пошуку так званої темної матерії – виду матерії, яка не взаємодіє з електромагнітним випромінюванням, через що досі її існування в космосі було обгрунтоване лише теоретично. Шукати її вчені мають намір за допомогою телескопа CALET (CALorimetric Electron Telescope), створеного фахівцями з Університету Васеда. Він буде встановлений на японському науковому модулі “Кібо”.

СПІВПРАЦЯ

США готові здійснити космічний експеримент, підготовлений Китаєм

До запуску на Міжнародну космічну станцію готується китайський експеримент, який може стати першою ластівкою нового етапу відносин між двома великими державами, що включає більш тісну співпрацю в космічній галузі, пише Space.com.

Компанія NanoRacks зі штабквартирою в Х’юстоні (США), яка допомагає комерційним фірмам використовувати наукове обладнання, встановлене на МКС, підписала історичну угоду з Пекінським технологічним інститутом. У рамках цієї угоди передбачається запуск китайського експерименту з вивчення ДНК до орбітального аванпосту в наступному році. Дотепер до орбітальної лабораторії за всю історію її існування не було відправлено жодного елемента обладнання, що належить китайській комерційній фірмі.

Протягом останніх декількох років в США діє закон, який забороняє НАСА і Офісу з науки і технологій Білого дому США співпрацювати з Китаєм у космічній сфері. Цей закон був підписаний конгресменом від Республіканців Френком Вольфом і тому часто згадується як закон Вольфа.

Китайський експеримент, що відправляється до МКС, ставить за мету дослідити вплив космічних умов на ДНК, яка служить генетичним матеріалом для усіх відомих людству життєвих форм. Пристрій вагою 3 кілограми, який відправлять до космічної станції, допоможе з’ясувати, чи здатні космічна радіація і мікрогравітація викликати зміни структури ДНК, що призводять до появи мутацій в організмах.

Експерти із США вважають, що підписання угоди між Китаєм і компанією NanoRacks не порушує закон Вольфа. При цьому наголошується, що цей договір може ознаменувати собою перехід до тіснішої співпраці в космічній сфері двох найбільших політичних гравців сучасного світу.

ПРОЕКТИ

“Космічний ліфт” на крок наблизився до своєї реалізації

Космічні ентузіасти і любителі наукової фантастики, радійте: зведення космічного ліфта на крок наблизилося до реальності. Канадська космічна компанія нещодавно отримала американський патент на будівництво космічного ліфта, який буде підноситися приблизно на 20 кілометрів над поверхнею Землі.

Незважаючи на те, що космічні ліфти поки існують лише в теорії, експерти космічної галузі все частіше обговорюють перспективи таких конструкцій. У майбутньому вони можуть стати більш дешевою альтернативою запусків ракет, особливо, коли йдеться про відправку в космос важких вантажів або людей. За даними компанії Thoth Technology Inc., яка і отримала патент, ліфт дозволить заощадити до 30 відсотків коштів, що витрачаються на паливо для звичайних ракет. Крім того, система буде багаторазовою, що допоможе скоротити подальші витрати.

“Електричний ліфт зможе піднімати астронавтів на 20 км вверх, – пояснює розробник Брендан Куїн. – Подальша подорож буде здійснюватися за допомогою космічних літаків. Вони будуть доставляти пасажирів і вантаж на орбіту, а потім повертатися на вершину вишки для дозаправки і нових стартів”.

За словами президента канадської космічної компанії Thoth Кароліни Робертс, варіанти здійснення транспортування вантажу і пасажирів в космічний простір розширяться, якщо інші компанії будуть також працювати над створенням альтернатив традиційним ракетам. Так, наприклад, компанія SpaceX вже зробила кілька спроб посадити першу сходинку своєї ракети Falcon 9 на плавучу платформу. Дана технологія в кінцевому результаті дозволить знизити витрати на запуск.

“Успішна посадка першого ступеня ракети на плавучу баржу, безумовно, стане величезним досягненням, – говорить Робертс. – Але посадка на висоті 20 км над рівнем моря багато в чому наблизить космічний політ до польоту на пасажирському літаку, який є для нас звичною справою”.

В РЕЖИМІ “ЕКОНОМ”

“Роскосмос” в очікуванні подальшого скорочення “космічного” бюджету

Федеральне космічне агентство “Роскосмос” не виключає подальшого секвестрування космічного бюджету найближчими роками. Про це заявив журналістам глава Науково-технічної ради відомства Ю.Коптєв.

“Ми не виключаємо, що буде йти процес подальшого скорочення бюджетних асигнувань, і нам доведеться чимось поступитися в цій частині”, – сказав Юрій Коптєв, говорячи про місячні проекти Росії. Він уточнив, що проектом федеральної космічної програми на 2016-2025 роки передбачається залучити 2400 млрд рублів. Даний варіант на 800 млрд рублів менший, ніж передбачалося спочатку.

СТАРТИ

Європейська ракета запустила на орбіту 2 супутники зв’язку

20 серпня з Південної Америки в космос була запущена європейська ракета для виведення на орбіту двох нових супутників зв’язку, що належать двом телекомунікаційним гігантам.

Ракета-носій “Аріан 5” стартувала з Гвіанського космічного центру в Куру у Французькій Гвіані о 20:34 за Гринвічем. Цей запуск став сьомим для компанії Arianespace в цьому році. На борту ракети-носія знаходився супутник Eutelsat West B паризького супутникового оператора Eutelsat і супутник Intelsat 34 компанії Intelsat, розташованої у Вірджинії.

“Сьогодні ми особливо пишаємося тим, що саме наша ракета-носій провела запуск супутників, які належать двом першим комерційним клієнтам “Аріан 5”. Обидві ці компанії входять до трійки лідерів серед приватних операторів, зайнятих у галузі супутникового зв’язку”, – говорить Стефан Ізраель, генеральний директор Arianespace.

Першим був розгорнутий супутник Eutelsat 8 West B, встановлений зверху головної частини ракети. 5782-кілограмовий апарат буде надавати послуги мовлення на Близькому Сході і в Північній Африці. Супутник оснащують 40 транспондерів Ku-діапазону і 10 транспондерів C-діапазону. В даний час у розпорядженні оператора Eutelsat знаходяться 37 супутників.

Intelsat 34, другий розгорнутий супутник зв’язку, покликаний розширити телевізійне мовлення в Латинській Америці, а також забезпечити широкосмуговий доступ мореплавцям і повітроплавцям в Північній Атлантиці. 3300-кілограмовий супутник був спроектований для заміни двох старіших супутників Intelsat 805 і Galaxy 11. Новий супутник Intelsat 34 має термін експлуатації 15 років і оснащений 24 транспондерами. Компанія Intelsat на сьогодні має на орбіті близько 50 супутників. У наступному році ракета-носій “Аріан 5” повинна буде вивести на орбіту новий супутник компанії – Intelsat 36.

Ракета-носій “Аріан 5”, вироблена Європейським космічним агентством, призначена для виведення супутників на геостаціонарну орбіту. На борту ракети одночасно можуть перебувати два супутники, а її загальна вантажопідйомність становить 9100 кг.

Сторінку підготував Андрій Яцик.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

31 серпня – 6 вересня

__31 серпня 1947 р.__ здійснив перший політ прототип багатоцільового літака Ан-2, П.М.Володін.

__31 серпня 1977 р.__ здійснив перший політ реактивний транспортний літак КЗП Ан-72 із ТРДД Д-36, екіпаж В.І.Терського.

__31 серпня 1955 р.__ у СРСР на озброєння прий-нято корабельний вертоліт Ка-15.

__31 серпня 1992 р.__ створено медичну службу ВПС України (з 01.12.2004 р. – медична служба ПС ЗС України).

__31 серпня 1995 р.__ на космодромі Плесецьк здійснено запуск РН "Циклон-3", яка вивела на орбіту перший супутник незалежної України "Січ-1".

__31 серпня 2015 р.__ відзначається День авіації України.

__1 вересня 1938 р.__ засновано ДП "Чугуївський авіаційний ремонтний завод".

Чугуївський авіаційний ремонтний завод

__1 вересня 1939 р.__ Німеччина напала на Польщу. Початок Другої світової війни.

__1 вересня 1940 р.__ відбувся перший політ американського винищувача Republic P-47 Thunderbolt. Особливо добре літак виконував роль штурмовика. Завдяки радіальному двигуну і протектуванню бензобака відрізнявся високою живучістю. До кінця війни P-47 був наймасовішим винищувачем США, також постачався в СРСР за ленд-лізом.

__1 вересня 1988 р.__ відбувся перший політ літака Су-25УТГ.

__2 вересня 1951 р.__ створено Державну льотну академію України в Кіровограді.

__2 вересня 1998 р.__ відбувся перший політ пасажирського літака Боїнг 717 (MD-95), США.

__2 вересня 2001 р.__ в Одесі відкрили пам'ятник відомому льотчику С.І.Уточкіну.

__3 вересня 1955 р.__ здійснено перше в світі катапультування з літака, що рухається по злітно-посадковій смузі, Дж.С.Файфілд (Великобританія) катапультувався з кабіни літака Глостер "Метеор 7".

__3 вересня 1968 р.__ прийнято на озброєння ракетний керований комплекс "Дракон".

__3 вересня 2008 р.__ відбувся перший політ дослідного зразка літака CRJ1000 NextGen компанії Bombardier Aerospace.

__4 вересня 1925 р.__ відбувся перший політ лайнера Fokker F.VII/3m. Він був найпопулярнішим транспортним літаком другої половини 20-х рр.

__4 вересня 1961 р.__ відбувся перший політ літака Ан-24Т.

Лилиенталь АВИАФИРМА–ХАРЬКОВ

__4 вересня 1975 р.__ при Харківському авіаційному заводі створено дельтапланерний клуб "Лілієнталь". День створення ЗАТ "Авіафірма "Лілієнталь".

__5 вересня 1931 р.__ у Запоріжжі у складі 18-ї авіабригади Українського військового округу сформовані авіаційні майстерні (зараз – ДП МОУ "Конотопський авіаремонтний завод "Авіакон").

__5 вересня 1988 р.__ розочато заводські льотні випробування Су-25УТГ на комплексі "НИТКА".

__6 вересня 1958 р.__ відбувся перший пуск ракети П-15 з корабля-носія.

__6 вересня 1963 р.__ літак Ан-2 було оснащено гвинтами АН-2 розробки НПП "Аеросила".

__6 вересня 1970 р.__ стався перший випадок масового викрадення пасажирських лайнерів. Boeing 707 а/к "Ел Ал", Boeing 747 а/к "Пан Американ", Boeing 707 а/к "ТВА" і Douglas DC-8 а/к '' Суіссер '' були викрадені палестинським терористами.

УКРАЇНЦІ – НАЦІОНАЛЬНІ ГЕРОЇ ІНШИХ КРАЇН

Американський генерал козак Іван Турчин

Українець Іван Турчин увійшов в американську історію як герой Громадянської війни США (1861-1865 рр.) Джон Базиль Турчин. При чому, перед його іменем упродовж всього життя незмінним залишався титул "козак"...

Наприкінці XIX століття перехожі на вулицях Чикаго зупинялися, аби послухати гру на скрипці, яку виконував красивий із сивиною джентльмен, заробляючи собі на хліб. Кидаючи скромні пожертви виконавцеві, ніхто і не здогадувався, що перед ним – жива легенда Громадянської війни, сподвижник самого Авраама Лінкольна! Саме його в 1865 році це місто зустрічало як національного героя. Влаштувавши парад на його честь, американці подарували козакові іменну шаблю.

Козацький син та онук Іван Турчин (прізвище батька – Турчанинов) народився в 1822 році на донській землі. З дитинства слухав розповіді старожилів про Запорозьку Січ, куди сходились донці з запорожцями і разом йшли в походи проти татар і турків, захищаючи українські землі від руйнувань, разом боролися проти шляхетської Польщі.

Пригадував, як дід оповідав про Булавінське повстання 1705-1707 років. Це була війна донських і запорізьких козаків проти московської експансії на козацькі землі Дону. Бойові дії велися переважно на тодішній території земель Війська Донського – від річки Айдар до Азовського моря. У повстанні брала участь більшість станиць Війська Донського та близько п'яти тисяч запорізьких козаків. Після поразки у війні донське козацтво втратило всі свої вольності і перетворилося на "служилоє сословіє" – допоміжні війська при царській армії, що виконували розвідувальні та поліцейські функції.

Іван хотів якнайшвидше опанувати військову науку. Він навчався в 1-му кадетському корпусі військового училища в Петербурзі, згодом – у військовій класичній гімназії в Новочеркаську. В 1842 році закінчив Михайлівське артилерійське училище і як козацький офіцер відбув на службу в Донську козачу гвардію. У 1853 році після закінчення військової академії перед тридцятирічним офіцером Генерального штабу відкривалася військова кар'єра. Утім, після придушення Угорської революції 1848-1849 років та Кримської війни (1853-1856) Іван Турчин подав прохання про відставку.

Небажання служити в царській армії було рівносильним зраді, але Іван не міг змиритися з узаконеним в Росії рабством-кріпацтвом, з убогим становищем козацьких полків та намірами імператора захоплювати чужі землі (власне, небагато змінилося за понад півтора століття, чи не так?!). Разом зі своєю дружиною Надією Іван Турчин в 1856 році залишив Росію. Після кількох місяців перебування у Німеччині, Франції та Англії козацький полковник в серпні 1856 року прибув до Америки. Спершу притулок молодому подружжю знайшовся у Філадельфії.

Через листування Турчина з приятелем Герценом, який перебував у Лондоні, відомо, що з 1847 року за ним таємно стежили царські "пси" на чолі з графом Бекендорфом. Їм вдалося вийти на слід приналежності Івана Турчина до Донського козачого політичного руху, що мав на меті домогтися повної самостійності Дону.

Допомагав освоїтись на новій землі емігрантам Джордж Б. Мак-Кіллен, американський капітан Генерального штабу, уродженець Іллінойсу. Ще в 1856 році в Білорусі полковник Генштабу Іван Турчин служив начальником штабу окремого гвардійського корпусу, дислокованого на західних, окупованих Росією, землях. У той час американський військовий міністр Джефферсон Девіс відрядив у Росію військово-технічну місію, у складі якої був і ветеран війни між США і Мексикою, згодом віце-президент та головний інженер Іллінойської центральної залізниці Мак-Кіллен…

У Чикаго Іван Турчин став завідувати технічним відділом Іллінойської центральної залізниці. У повітрі пахло війною між Північчю і Півднем. Уже тоді Турчин писав про права і свободи чорношкірого населення, зацікавивши своїми поглядами конгресмена штату Іллінойс Авраама Лінкольна. Особисте знайомство відбулося у Спрінфілді в 1860 році. Під час виступу майбутнього президента представники Півдня влаштували бійку, під час якої Турчин, ризикуючи життям, врятував його.

Війна почалася в 1861-му. Турчин добровільно вступив до армії Півночі і був призначений командиром 19-го полку добровольців-іллінойців. Переважно це були вчорашні робітники залізниці, фермери, шахтарі, тож полковник склав посібник настанов для бойових занять командирам, редагував газету, де вказував на помилки командування та бійців. Не маючи власного досвіду ведення війни, американське командування впроваджувало турчиновський на всьому фронті: дії піхоти в розгорненому ланцюгу, штиковий бій, дії мобільних кавалерійських частин, концентрація піхоти та артилерії на головних станціях та стратегічних позиціях, будівництво укріплень у місцях складів із боєприпасами та продуктами харчування і, нарешті, телефонний зв'язок.

Наприкінці 1861 року Турчин став командиром бригади в армії генерала Карлоса Бюела. Взимку 1862 року полк у складі дивізії здійснив марш на південь країни – в Північну Алабаму. Добре підготовлена кавалерія Південної армії зустріла противника несподіваними атаками. Для протидії конфедератам Турчин виставив засідки в місцях ймовірної появи ворога, а сам із захопленого паровоза та залізничних платформ зробив, мабуть, чи не перший у світі бронепоїзд, який здійснював рейди в тил "південних". Бригада Турчина однією з перших почала набір чорношкірих новобранців, а військовий польовий шпиталь очолила лікар Надія Турчин. Коли одного дня приступ малярії прикував командира до ліжка, мужня козачка повела солдатів у бій.

На жаль, не обійшлося й без неприємних моментів: військово-польовий трибунал звинуватив Турчина у жорстокості та протизаконних діях щодо мирного населення в містечку Афіни у штаті Алабама. Судді, серед яких було чимало прихильників політики Півдня, не могли пробачити Турчину того, що він вводив до складу бригади "кольорове" населення. Рішенням суду Турчин був звільнений з армії.

Після публікації цієї справи у пресі американська газета Chicago Tribune 7 липня 1862 року писала: "Більш розсудливого, досвідченого офіцера, доблесного і хороброго, як полковник Турчин, немає в Північній армії сьогодні". Турчин шукав правди у президента США Лінкольна. Вислухавши його, президент не лише скасував рішення суду, а й призначив Івана бригадним генералом, наказавши прийняти командування дивізією. Американська військова мемуаристика зберігає цікаві матеріали про перемоги дивізії під командуванням Турчина під Гантсвілем, Чикамога, Чатануга, на гірському хребті Місіонери-Рідж та знаменитий "марш до океану".

Після Громадянської війни генерал Турчин із дружиною кілька років прожили в Чикаго. Він працював у головному управлінні центральної Іллінойської залізниці. Якраз на цей час припала перша хвиля еміграції з країн Східної Європи. І ось Турчини заснували на півдні Іллінойсу містечко Радом, першими поселенцями якого були польські родини. Їм генерал допоміг побудувати костел і школу.

Генерал особисто брав участь у благодійних концертах, які мали великий успіх. Жив дуже скромно, у маленькому будинку в містечку Енн, підробляючи на життя віртуозною грою на скрипці на вулицях Чикаго. Невеликі гонорари від продажу книжок надходили дуже рідко. Коли до Вашингтона дійшли чутки, що національний герой живе в бідності, Конгрес призначив йому щомісячну пенсію у розмірі 50 доларів.

Але туга за Батьківщиною з роками краяла серце. І ось після двох місяців важкої хвороби він помер у лікарні на руках у своєї дружини. В офіційному повідомленні американського військового міністерства зазначалося:

"18 липня 1901 року у віці 79 років помер генерал Турчин, хоробрий козак великої армії республіки США".

Згідно з волею покійного та за розпорядженням президента США, генерала Джона Базиля Турчина поховано на американському національному цвинтарі у місті Моан Сіті на півдні штату Іллінойс. Поруч із ним – могила дружини, Надії Турчин, яка пережила свого чоловіка на три роки.

__Підготував Олексій Тригуб. "Крила України".__

"Джура" гартує молодь

У Полтаві завершилися фінальні змагання Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри "Джура" ("Сокіл"). В заході взяли участь шкільні команди старшокласників з усіх областей України, а це – понад 200 дітей. Також серед учасників – школярі з Донеччини, Луганщини та Криму. Останні, в силу обставин, організувалися лише за кілька днів до фіналу. Рій дітей-кримчан, які виїхали з Криму після окупації півострова, став 26-м у грі.

Організатори готувались заздалегідь, продумали усе до дрібниць та залучили велику кількість інструкторів. Найбільшу ж допомогу надали військові Полтавського гарнізону, а саме – бійці та офіцери 179-го об'єднаного навчально-тренувального центру військ зв'язку Збройних Сил України. Протягом двох днів команди проживали, харчувалися та змагалися у польовому таборі навчального центру.

– Побут учасників змагань був максимально наближений до польового, – зазначив начальник центру полковник Ігор Міцюк. – Школярі ночували в палатках, харчувалися з польової кухні та несли нічну варту.

За словами офіцера, військові заздалегідь обладнали навчальні місця для занять і конкурсів. Вони підготували для дітей не тільки місця для змагань та випробувань за програмою збору, а й свій своєрідний "подарунок". Школярі з цікавістю знайомилися зі зразками стрілецької зброї, сучасними засобами зв'язку та захисту на полі бою, слухали курс зайняття з тактичної медицини, збирали та розбирали зброю, а також виконали вправу навчальних стрільб бойовими набоями з автомата Калашникова.

Під час змагань джури занурилися в атмосферу козацтва і випробовували себе на міцність у військово-спортивних, культурно-інтелектуальних та патріотичних конкурсах. За умовами змагань журі визначало переможців лише в окремих конкурсах гри. У перелік команд, які отримали по чотири кубки, увійшли "Безстрашні мурахи" (Харківська область), "Гадяцькі вепри" (Полтавська область) та "Волинські яструби" (Волинська область). Серед команд, які здобули по три кубки, – "Несамовиті орли" з Хмельниччини та "Лисогір" з Тернопільщини.

На завершення змагань учасників показовим виступом привітали вихованці місцевого гуртка "Юні десантники". Вони продемонстрували глядачам прийоми рукопашного бою, роботу у складі розвідувальної групи та захоплення ворожого автомобіля.

Дійство завершилося шикуванням роїв біля пам'ятника Тарасу Шевченку в Полтаві. Ройові розгорнули перед строєм великий прапор України, а учасники антитерористичної операції Юліан Матвійчук, В'ячеслав Бондарчук та Євген Сірко урочисто винесли бойові прапори, які побували в боях на сході. Право покласти квіти до підніжжя Великому Кобзарю отримали джури з найкращих роїв. Після цього учасники гри пройшли урочистою ходою вулицями обласного центру.

Довідка. Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра "Сокіл" ("Джура") започаткована у 2003 році. Її Учасниками є учні віком від 7 до 18 років. Мета гри – виховання юних патріотів України на засадах національної гідності та активної громадянської позиції. Гра проходить у три етапи, під час яких учасники змагаються у номінаціях: військово-тактична та медична підготовка, конкурси і вікторини з історії України, туристичні естафети тощо. Фінальний етап гри відбувається на Всеукраїнському рівні.

Григорій Мазур.
Фото автора.

У Києві влаштували забіг у вишиванках

Оригінально відзначили День Незалежності у столичному Експоцентрі. Там влаштували святковий забіг у вишиванках. Охочих побігати в національному одязі виявилося чимало – понад 700 учасників.

Патріотичний забіг об'єднав як досвідчених спортсменів, так і просто шанувальників патріотичного одягу. Наймолодшому учаснику – лише 2 роки, найстаршій учасниці забігу аж 82! Літня жінка бере участь майже у всіх марафонах і цього року збільшила дистанцію з 3 кілометрів до 5.

Забіг "Кубок Незалежності" організовують вже вдруге, аби популяризувати здоровий спосіб життя та підняти національний дух українців. Цього року кількість учасників збільшилася майже вдвічі.

Роман Довгаленко.

Якщо свято, то спортивне!

На Рівненському загальновійськовому полігоні оперативного командування "Захід" з нагоди Дня Державного Прапора та Дня Незалежності України відбулося спортивне свято за участі мобілізованих військовослужбовців та військовослужбовців строкової служби.

Курсанти навчальних підрозділів змагалися з гирьового спорту, футболу, волейболу, метання ядра, армреслінгу, віджимання від землі, перетягування каната.

Начальник Рівненського загальновійськового полігона полковник Олександр Ніколайчук зазначив, що військовослужбовці у вільний час готувалися до змагань, напружено тренувалися, аби викластися на повну та вибороти перемогу. До слова, вчорашні офісні працівники та аграрії під час спортивного свята не поступалися досвідченим співслужбовцям-спортсменам.

– Ми створили для хлопців гарні умови для занять спортом та розвитку фізичної підготовки. Змагання додають азарту, а командна гра сприяє згуртуванню та злагодженню підрозділів. Тут вони відчувають плече товариша, який буде підтримувати не лише на спортивному майданчику, а й в бойових умовах. Під час змагань багато хто вже показав непогані результати, – додав полковник Олександр Ніколайчук.

А наприкінці дня перед курсантами навчальних підрозділів виступили артисти і музиканти творчих колективів Рівненщини.

Олександр Гайн. м.Львів.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: ***krula_ukr@i.ua***

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 8295 Зам. № 152233.
Перший редактор Сергій Свеницький

У небі можна зайнятись чим завгодно

Набридло грати у настільні ігри чи їздити на велосипеді на суші? Спробуйте зайнятись улюбленими справами у небі! Нудьгувати точно не доведеться. Такі турніри точно запам'ятаються вам надовго! Хто сказав, що в небі не можна грати у "Ерудит"?

Підготувала Анастасія Олехнович. "Крила України".

АВТОДРОМ

Новий Sportage від Kia

Корейський кросовер четвертого покоління, побудований на базі Hyundai ix35, дебютує 17 вересня на автосалоні у Франкфурті. Новий Sportage отримає грати радіатора у вигляді "пащі тигра" – фірмової риси всіх нинішніх моделей Kia.

Високо розташовані фари "забралися" на крила і отримали світлодіодні секції денних ходових вогнів. Ззаду новинку вирізняють вузькі ліхтарі, об'єднані накладкою червоного кольору, а також спойлер на кришці багажника.

Щодо інтер'єру, то він буде оформлений у стилі моделей Sorento і Optima та отримає, судячи за зображеннями, металеві акценти, зрізане знизу кермо, великий сенсорний дисплей і підсвічування салону.

За попередніми даними, виробники планують продавати Sportage в Європі з базовим бензиновим двигуном об'ємом 1,6 літра, новим бензиновим турбомотором об'ємом всього 1,2 літра, а також дизелем 1,7 CRDI. Крім того, буде запропонована роботизована семиступінчаста трансмісія.

Прем'єра Kia Sportage четвертого покоління відбудеться 17 вересня в рамках міжнародного автосалону у Франкфурті, де також буде представлена європейська версія "гарячої" Optima GT для європейського ринку, оснащена дволітровим турбомотором потужністю 245 к.с.

Підготував Олександр Олехнович. "Крила України".

Радянський танк. Річка в Росії. Порода собак.
Музичний твір для одного виконавця. Марка вертольота. Французька міра довжини. Жіноче ім'я грецького походження. Югославський лідер.
Український музичний гурт. Місце біля іконостасу в церкві. Пристрій для виявлення та знищення мін.
Окуліст.
Єврейський поет та бард. Річка в Росії.
Один із символів іудаїзму. Молодіжна субкультура. Чоловіче ім'я. Запалення вуха.
Авіценна. Драглиста суміш бензину із загусником. Український художник.
Український футболіст. Географічна карта. Французький військовий діяч.
Великий майстер своєї справи. Коротка жіноча майка. Жаровня.
Юний натураліст. Прадавні іспанці. Орган зору.
Вид мистецтва. Самодержець.
Кормова частина палуби корабля. Американський письменник. Монах-буддист. Марка літака. Річка у Франції.
Радянський рок-гурт. Вид вибухового снаряда. Місто в Іраку.
Глибока крута западина. Міжнародний дитячий центр.
Парламент у Польщі. Річка в Італії. Марка пістолета. Півострів у Сибіру. Крутий поворот у течії ріки. Сотка землі. Монтан. Стіна.
Бог війни. Пристрій для завантаж.-розвантаж. літака.
Афганський лідер 70-х років XX ст. Столиця Мадагаскару. Кугуар.

ПРОБА ПЕРА

Прийшов той час

Прийшов той час...
Попереду дорога,
Дорога, що війною зветься.
"Вертайсь живим!" – прошу я в Бога...
І серце на частинки рветься.
Все буде добре! – вірю, знаю.
Це твій обов'язок! Борись!
Тебе я міцно обіймаю,
Як вперше, як було колись.

Як буде важко – стримуй біль.
Знай, що я поруч, наче тінь.
Ти вже герой, ти воїн мій...
Прошу, здаватися не смій!
Тільки... давай без героїзму,
Не забувай – у тебе син...
Тримайся і скоріш додому.
Ми з тобою! Ти не один!

Валентина Річкова (Барчишин), дружина військовослужбовця, який в одному із підрозділів сектора "А" виконує бойові завдання в рамках проведення АТО.